SEP 20 1920

AMERIKOS LIETUVIS

LITHUANIAN AMERICAN

Published and distributed under permit (No. 672) authorized by the Act of October 6, 1917, on filed at the Post Office of Worcester, Mass.
By order of the President. A. S. Burleson, Postmaster General.

No. 37 Vol. VII. Tel. Park 6407 WORCESTER, MASS., 16d. Rugsėjo (Sept.), 1920 met. 5 cents per copy Metai 8

Entered as second-class matter September 29, 1914, at the post office at Worcester, Masschusetts, under the Act of March 3, 1879.

Bolševikai evakuos visas Lietuvos teritorijas, bet su ta sąlyga, jog jų neužims Lenkai.

TIKIMASI, JOG ANGLIJA IR FRANCIJA IŠRIŠ LIETUVIŲ - LENKŲ DEMARKACIJOS LINIJOS KLAUSIMĄ. BOLŠEVIKŲ KARO MINISTERIS TROCKIS ATVAŽIAVO Į LIETUVOS MIESTĄ LYDĄ, BUV. VILNIAUS GUB. RUSAI DARO PLIANUS DIDELIAI KAMPANIJAI PRIEŠ LENKUS ŽIEMOS METU. RIAUŠĖS PETROGRADE

Delei Amerikos Lietuvių Veikimo.

Rugsėjo 3 dieną, kuomet Lietuvos Atstovybė yra įteikusi Lietuvos Valdžios notą delei lenkų ant Lietuvos užpuolimo, trįs Amerikos piliečiai, lietuviai Ambrosas, Kulikauskas ir Lazdynas, kaipo New Jersey Lietuvių Tautinės Tarybos atstovai, yra reikalavę pasimatymo su Valstybės Sekretorium Colby ir jam ypatiškai įteikę tam tikrą rezoliuciją, kuri buvo priimta šios Tarybos narių susirinkime Rugsėjo 2 dieną. Šioj rezoliucijoj buvo išreiškiamas karštas protestas dėlei neteisėto Lenkų kariuomenės įsiveržimo Lietuvon ir buvo tvirtai reikalaujama, idant Lenkijai nebutų duodama ir pristatoma amunicija ir ginklai, kad tuomi nebutų teikiama pagelba Lenkijai veržtis Lietuvon ir pagaliaus griežtai patariama, idant Amerikos Valdžia rekomenduotų lenkams išsinešti iš Lietuvos teritorijos.

Kaipo Amerikos piliečiai, kurie moka taksas ir atlieka visas kitas pareigas, šie Newarko atstovai galėjo per statyti savo reikalavimus savo Valdžiai. Kiek teko girdėti, Valstybės Sekretorius Colby yra pažadėjęs pasiųsti tam tikrą kablegramą Varšavon Amerikos Pasiuntiniui. Lietuvos Atstovybė į tokius pačių Amerikos piliečių reikalus, žinoma, kišties negali ir nesikiša. Tokių protestų yra ir daugiau. Kaip matyti iš laikraščių, A.L.R.K. Federacijos delegatai, laikytame kongrese Waterbury, Conn., sužinoję, kad leknai veržiasi Lietuvon, vienbalsiai nutarė atsišaukti, kad kiekvienas Amerikos lietuvis ar lietuvė nešiotų gedulę, kol "nei vieno gyvo lenkų kareivio Lietuvoje nebus." Be to tapo išnešta rezoliucija šaukti visose lietuvių kolonijose mass-mitingus ir skirti delegatus Washingtonan pas Prezidentą Wilsoną Lietuvos reikalais. Nuo buvusių kongrese žmonių teko girdėti, jog buvo nutarta rinkti aukas Lietuvos Valstybės reikalams, atsižadėjus laikinai nuo kitų rinkimų, ir padidinti dvigubai energiją prie Lietuvos Paskolos bonų pardavimo.

Taip reagavo Amerikos lietuvių visuomenė, išgirdus apie pirmuosius šuvius lenkų pafronte.

Be to iš priežasties paskelbimo Valstybės Sekretoriaus notos iš Rugpiučio 11 dienos prie Italijos Ambasadoriaus, kurioj notoj Amerikos Valdžia neigiamai išsitarusi delei Lietuvos nepriklausomybės pripažinimo, Amerikos lietuviai yra pasiuntę visą eilę raštų ir protestų Amerikos Valdžiai. Taip Chicagos Lietuvių Taryba yra pagaminusi ilgesnį apie tat raštą formoj knygutės ir ją išleidinėjusi visiems kongreso nariams, įvairiems veikėjams, laikraštininkams ir tt., A.L.R.K. Federacijos Kongresas yra pasiuntęs tam tikrą telegramą Prezidentui Wilsonui.

Rugsėjo 5 dieną Worcestery įvyko septynių lietuvių draugijų mitingas, kuriame lygiai išnešta kiek plačiau pamatuota rezoliucija delei Lietuvos nepriklausomybės ir pasiųsta Prezidentui Wilsonui, kongreso nariams ir tt.

Panašių rezoliucijų išnešta ir įvairiose kitose kolonijose. Šiandien jau visų jų nebesuskaitysi. Žmonės užsidegė ir visur veikia, dirba, kaip jiems rodos yra geriausia. Tai gyvas musų tautos sielos apsireiškimas.

Tačiaus kaip ten nėra pagirtinas visas šis Amerikos lietuvių aktualis darbas, bet jame matomas yra vienas trukumas, kurį prisieina čia pažymėti. Visos šios atskiros įstaigos ar organizacijos kiekviena veikia atskirai, su lig savo nuožiuros. Aiškiai truksta kokios nors organizacijos, kuri galėtų kalbėti visų Amerikos lietuvių vardu. Kaip kada klausiama, už kokios partijos kandidatus į prezidentus lietuviai paduosią savo balsus — o tat yra didžiai svarbus momentas — ir nėra organizacijos, nėra nors kokio lietuvių rinkimo centro komiteto, kursai nors dalinai galėtų užtikrinti už ką jie balsuosią. Jeigu norima surinkti kiek aukų Lietuvos Valstybės reikalams, o ne vien tik kokios vienos organizacijos, nes tik tuomet galima pisitikėti didelesnių pasekmių. Delei šių priežasčių yra didžiai svarbu sutverti kokią nors bendrą organizaciją, kuri galėtų rupintis įvairiais valstybiniais reikalais Amerikoje, taip ir reikalui atsiradus, sušelpti Lietuvos iždą. Tokios organizacijos negalima suklijuoti iš įvairių partijų, kurios tur visą daugybę įvairių savo reikalų, bet reikia, kad prideranties prie jos žmonės, nežiurint, prie kokios kas partijos priklauso, galėtų plėtoti ir vesti nors keletą reikalų, kurie jiems visiems lygiai yra brangus. Tokios rušies organizacija ir galėtų buti Valstybinis Amerikos lietuvių fondas. Laikraščiuose jau yra patilpęs Lietuvos Atstovybės pranešimas delei sutvėrimo šios organizacijos ir patilpęs ir šio Valstybės Fondo statuto projektas. Tasai sumanymas yra radęs daug pritrimo ir pasitikima artimiausiu laiku susišaukti visuotinas šio Fondo steigėjų susirinkimas.

J. Vileišis.
Lietuvos Atstovas Amerikoje.

Nuo Redakcijos. — Talpindami šį g. Vileišio raštą "Amer. Liet." pirmoje vietoje, norime atkreipti kaip Worcesterio, taip ir kitų kolonijų lietuvių domę į dideliausį reikalą bendros lietuvių organizacijos politinei darbuotei Amerikoje ir prie šios progos pareiškiame, jog paskutiniomis dienomis jau pradėtas tokios organizacijos tvėrimo darbas. Worcesterio lietuviai kelių dienų bėgyje sutvėrė Liet. Piliečių Sąjungos (Lithuanian Citizens Association) kuopą, į kurią įsirašė su virš 200 narių ir užsimokėjo metinio nario mokesnį — $3.00. Kita tos Sąjungos kuopa, kiek pirmiau sutverta, yra Bostone.

MEDSPIRIČIO AUKOS.

Baltimore, Md. — Čia kelių dienų bėgyje pasimirė 9 žmonės, išgėrusieji medspiričio.

Kaip paaiškėjo, tas medspiritis buvo pavogtas iš federalės valdžios sandėlio.

LENKAMS ĮSAKYTA VENGTI SUSIRĖMIMŲ.

Londonas. — Lenkų žiemių fronte, lenkai dabar stovi Augustavo - Suvalkų linija. Tiems lenkų kareiviams įsakyta vengti ginkluotų susirėmimų su lietuviais. Kaikurios lietuvių kariuomenės dalis mėgino pereiti per tą liniją, bet buvo sulaikytos.

LENKAI KALTINA BOLŠEVIKUS UŽ GELBĖJIMĄ LIETUVIAMS.

Varšava. — Padėtis visa lietuvių pafronte su kiekviena diena darosi blogesnė. Gautomis vėliausiomis žiniomis, tarp lenkų ir lietuvių eina smarkus mušiai. Vienam susirėmime lenkai paėmė du lietuvių karininku ir 200 kareivių belaisvėn.

Lenkų valdininkai sako, jog lietuviams gelbsti vokiečių ir rusų bolševikai. Lenkų kariška buvainę pasiekę pranešimai pareiškia, jog rusų bolševikų karo ministeris, Leonas Trockis, išleidęs Sovietų kariuomenėms įsakymą pagelbėti lietuviams išvaryti lenkus iš Lietuvos. Trockis pareiškęs, jog lenkų veržimosi grąso Lietuvos nepriklausomybei ir todel reikia stengtis visais budais varyti juos laukan.

BOLŠEVIKAMS SEKASI.

Londonas. — Bolševikų bevielinis kariškas pranešimas, išleistas 11 d. rugsėjo, pareiškia, jog Gardino srityje bolševikai užėmė Kuznitsą ir keletą kaimų į pietų vakarus nuo Gardino. Brest Litovsko srity tebeeina mušiai. Bolševikai taip pat užėmė kaimą į rytus nuo Hrubešovo ir atstumė lenkų puolimą į pietų rytus nuo Opalino.

Lvovo strityje tebeina atkaklųs mušiai, kuriuose laimi tai viena, tai kita pusė.

Rogatino srityje mušiai eina už Rogatino užėmimą.

LIETUVIAI PASIULĖ TAIKĄ.

Kopenhaga. — "Berlingske Tidende" korespondentas praneša iš Varšavos, jog Lietuvių valdžia pasiuliusi Lenkijai dalyvauti taikos tarybose Rygoje. Bet Lenkų valdžia nesanti prielanki tokiam pasiulymui ir norinti pirmiau išrišti Lenkų-Rusų klausimą, o paskui jau Lenkų - Lietuvių.

Kitas pranešimas, išplaukęs iš tų pačių šaltinių, tačiaus pareiškia, jog Lenkija sutinkanti pradėti taikos tarybas teritoriniais pagrindais del tos demarkacijos linijos, kurią entantė nustatė 1919 m., ir su ta sąlyga, kad Lietuva priimtų griežta neutralų atsinešimą į Lenkų - Rusų ginčus.

ITALAI DARBININKAI UŽĖMĖ DIRBTUVES.

Milanas. — Italų darbininkų konfederacija laikytame 10 d. rugs. susirinkime nutarė paimti savo kontrolėn visas dirbtuves, kuomet jiems nepavyko susitarti su geležies išdirbystės savininkais.

Tačiaus pirma, negu tas įsakymas liko paskelbtas, darbininkai buvo jau užėmę Turino ir Milano gumo fabrikus, priskaitant ir Pirellis'o fabriką, kuriame dirbo su virš 10,000 darbininkų.

Italai darbininkai yra nutarę laikyti tas dirbtuves savo rankose tol, kol pasibaigs tarybos, kuriose bus nutarta apie tolesnį tų dirbtuvių valdymą ir jų vedimą.

Dabartinis italų darbininkų judėjimas yra tokio pobudžio, jog by kurią dieną Italijoje gali kilti revoliucija. Italų jaunimas maršuoja gatvėmis, nešdamosi raudonas vėliavas ir dainuodamas revoliucijos dainas.

RAUDONOS VĖLIAVOS ANT ITALŲ LAIVŲ.

Leggori, Italija. — Italai dokų darbininkai pereitos savaitės pabaigoje užėmė laivų statytuvę Orlando ir užtraukė raudonas vėliavas ant visų naujų laivų.

SKUBINASI PRADĖTI TAIKĄ SU RUSIJA.

Varšava (per Londoną). —Lenkija yra priversta skubiai padaryti taiką su Rusija delei sekamų priežasčių:

1.—Delei iškilusių skirtumų tarpe dešinėsės ir kairėsės partijų.

2.—Delei įvykusių nesutikimų su lietuviais.

3.—Delei neaiškios talkininkų taktikos į Sovietų Rusiją.

RIŠ LIETUVIŲ - LENKŲ KLAUSIMĄ.

Londonas. — Lietuvių valdžia atsisakė pripažinti Lenkų valdžios reikalavimą sustabdyti lietuvių kariuomenės žygiuotę Suvalkų srityje.

Lietuvių valdžia motyvuoja savo atsisakymą tuo, jog lenkai daug kartų yra lietuvius apvylę ir niekuomet nepildo duoto žodžio.

Tautų Lygą, į kurią kreipėsi Lenkų valdžia su skundu ant Lietuvių, 16 d. rugsėjo pradės rišti lietuvių-lenkų ginčų klausimą.

NEPRIPAŽĮSTA RUSŲ-LIETUVIŲ SUTARTIES.

Lietuviai bus reprezentuoti Rygos konferencijoj.

Londonas. — Lenkija atsisako pripažinti padarytą tarp Sovietų Valdžios ir Lietuvos sutartį, liečiančią tas demarkacijos linijas, kurios eina tarp Lietuvos ir Lenkijos.

Todel labai galimas dalykas, jog Lietuva bus reprezentuota Rygos taikos konferencijoj, idant butų galima tinkamai išrišti jos sienų klausimą. Prieg tam Lietuva geidžia, kad jos sienų klausimą paimtų rišti Tautų Lyga arba talkininkų Vyriausioji Taryba ir tikisi, jog bus išrinkta komisija, kuri suvažiuos į Londoną. Lietuviai bevelyja, kad jų sienų klausimas butų rišamas Londone del to, jog jie jaučia, kad Londone yra didesnių simpatijų linkui Lietuvos, negu kad Paryžiuj.

LENKAI REIKALAUJA, KAD LIETUVIAI ATSITRAUKTŲ.

Varšava. — Lenkų užsienio reikalų ministerija gavo nuo Lietuvių Valdžios notą, kurioje pareikšta, jog Lietuvos valdžia nesutinka atitraukti savo kariuomenės iki Foch'o linijos. Lietuviai siulo sušaukti Mariampolėje konferenciją ir ten aptarti demarkacijos linijos nustatymą.

Besibaigiant lenkų ministerių tarybos konferencijai, užsienio reikalų ministeris Sapieha pareiškė, jog Lenkų valdžia, atsakydama į Lietuvos notą, pareikalavo, kad lietuvių kariuomenė atsitrauktų atgal be tolesnių ginčų. Jei lietuviai paklausys to reikalavimo ir atsitrauks atgal, paaiškino Sapieha, tad bus sušaukta konferencija Lietuvos sienų aptarimui, bet ne kitaip.

PADARYS TAIKĄ BE NIEKENO PAGELBOS.

Washingtonas. — Pasak Lenkų atstovo Amerikoje, Varšavos valdžia šiomis dienomis yra nutarusi susitaikyti su Lietuva be Tautų Lygos pagelbos, į kurią ji nesenai kreipėsi ir prašė pastarosios tarpininkauti nustatyme Lenkų - Lietuvių demarkacijos linijos.

TRUMPOS ŽINELĖS.

Londonas. — Čia yra manoma, jog Anglija ir Francija išrišs demarkacijos linijos klausimą, kurios patarė Lenkijai nelysti perdaug toli į Lietuvą.

Bolševikų užsienio reikalų ministeris Čičerinas savo notoj Lietuvos valdžiai pasiulo evakuoti visas Lietuvos teritorijas, bet su ta sąlyga, jog jos nebus Lenkų užimtos.

Bolševikų karo ministeris Trockis atvažiavo į Lietuvos miestą Lydą, buv. Vilniaus gub., kuris dar yra bolševikų rankose.

Rusai bolševikai jau nabaigė perorganizuoti savo kariuomenę ir greitu laiku žada pradėti savo kontrofensivą prieš lenkus.

Iš Petrogrado į Berlyną pranešta, jog ten prasidėjo didelės riaušės prieš bolševikus. Įniršusi minia paskandino Nivoj šešis bolševikų komisarus.

LIETUVOS PROTESTAS FRANCIJAI.

Kopenhaga. — Gautomis žiniomis, Lietuvos valdžia pasiuntė Francijai protesto raštą, kuriame protestuoja prieš francuzus už tai, kad pastarieji pradėjo mobilizuoti baltarmiečius ir rengiasi juos siųsti baronui Vrangeliui į pagelbą.

Jei Francijos valdžia neatsisakys nuo tos mobilizacijos, tuomet Lietuvos valdžia lieps atšaukti francuzų komisiją, kuri dabar yra Lietuvoje.

RUSŲ DELEGATAI APLEIDO LONDONĄ.

Londonas. — Sovietų Rusijos valdžios prekybos delegatai, Leonidas Krasinas ir Kamenevas, atlaikė atsisveikinimo konferenciją su ministeriu pirmininku Lloyd George ir iškeliavo į Maskvą, kur įteiks savo valdžiai keletą naujų dalykų apsvarstymui.

Vėliausios žinios praneša, jog tik Kamenevas apleido Londoną, o Krasinas pasiliko.

200 ŽMONIŲ ŽUVO POTVINYJE.

Tokio, Japonija. — Gautomis čia žiniomis, Sachalino salą užliejo didelis potvinis, kuris paskandino 200 žmonių.

Sąvaitinis Laikraštis
"AMERIKOS LIETUVIS"
Eina Ketvirtadieniais
Leidžia
M. PALTANAVIČIA
15 Millbury Street, Worcester, Mass.
Prenumeratos Kaina:
Suvienytose Valstijose Metams - $2.50 — Pusei Metų - $1.25
Kitose Viešpatystės Metams - $3.00 — Pusei Metų - $1.50
Apgarsinimų kainos ant užklausimo. Antrašas:
"AMERIKOS LIETUVIS"
15 Millbury Street, Worcester, Mass
*5 Centai už Numerį.

The Lithuanian Weekly
"LITHUANIAN AMERICAN"
Every Thursday
Published by
M. PALTANAVIČIA
15 Millbury Street, Worcester, Mass.
Yearly Subscription:
In United States - $2.50 — 6 Months - $1.25
To Foreign Countries - $3.00 — 6 Months - $1.50
Advertising rates on application All communications should be addressed:
"LITHUANIAN AMERICAN"
15 Millbury Street Worcester, Mass.
5 Cents per Copy.

Žinios iš Lietuvos

IŠ BOLŠEVIKIJOS LAIKRAŠČIŲ.

(Musų Korespondento).

Šį straipsnelį rašydamas turiu prieš akis bolševikų dienraštį "Izvestija," išleistą Maskvoje liepos 20 d., 1920 m. Pirmiausia turiu pasakyti, kad nematau reikalo bolševikus reklamuoti. Aš manau, kad jie kaip ir visi — tur gerų ir blogų pusių. Lai skaitytojai sprendžia.

Didesnė laikraščio pusė prirašyta apie III-jo Internacionalo 2-jį Kongresą. Jis yra susirinkęs Petrapily. Šis kongresas esąs daug gyvesnis, negu I-sis buvęs pernai. Tiktai dabar kitų šalių darbininkų pasigirstąs dusius balsas, prieš tą viso pasaulio darbininkus slėgiančią politiką. Darbininkų revoliucijos saulė pakilus gan aukštai. Ir obalsis: "Nekiškit purvinų nagų prie šviesių Rusijos reikalų" vis plačiau skambąs. Su Rusijos buržuazija jau esą apsidirbta ir viskas užbaigtas, ir nei Vrangelis, nei nieks kits jos nebeatgaivins. Rusijos revoliucija grumiąsi su Europos kapitalizmu baltojoj Lenkijoj... Pirmasis revoliucijos aktas su Kolčakai Denikinais ir kitais praeities šešėliais generolų mundieriuose jau pasibaigęs. Dabar ant Nemuno ir Zbručo krantų išsiriša antras pasaulio tragedijos aktas. Neužilgo sugriusiąs supuvusiais pamatais senasis pasaulis.

Atveriant Kongresą pirmas kalbėjęs Zinovjevas. Jis paminėjo žuvusius už laisvę Rusisijoj, Vengrijoj, Estijoj ir tt., kurių tukstančiai krito už proletariato išsiliuosavimą. Orkestras griežė gedulio maršą. Priminė kalėjimuos sėdinčius. Minėjo Amerikos demokratiją, kaip ji komunistus kankina. Daug minčių ir žodžių, o dar daugiau reklamos pasakyta.

Svečias.

DOKUMENTŲ GLOBA.

(Musų Korespondento).

Kaip Lietuvoje globojasi dokumentai, matyti iš to, kad aš aną dieną Kaune nusipirkau silkę, suvyniotą į šitokį popierį, kuris išverstas šiaip skamba:

"1865 m. liepos 23 d. Panevėžio miesto ir apskričio Karo Viršininkas. 1865 m. gegužio 14 d. No. 1729 Panevėžyje. Kauno Karo Komendantui ir Viršininkui.

Delei Jusų rašto vasario 11 d. ir gegužės 4 d. No. 963 ir 2668, siunčiant suimtus (etapnim poredkom) valstiečius Jono Janušauskio šeimyną — sunus. Kasparą, Kazimierą ir Rapolą ir dukterį Salomiją delei išgabenimo į Tomsko guberniją, pranešu, kad pinigai paimti už jų parduotą turtą bus perduoti Kauno gubernatoriui. Pulkininkas Andrašev."

Nuo to laiko, kaip tas popieris tapo parašytas—praėjo 55 metai. Kaštin, ar dar kas atmena, ar žino iš kur ir kur ta 4-rių asmenų šeimynėlė tapo pusšimtį metų atgal nublokšta, ir ar dar jos yra kur vaikų ar vaikų vaikų ir kas dabar jų, pulkininko Andraševo parduotą turtą valdo? Žingeidu butų žinoti...

Nors rodos, kada tai dabartinis Kauno komendantas buvo paskelbęs, kad visus senus dokumentus, raštus, knygas ir tt. pristatytų jam — komendantui ir grąsino bene 1000 auksinų bausme, bet visoje Lietuvoje mažosios krautuvėlės pipirus ir silkes į panašius dokumentus vynioja. Kiti, kaip girdėjau, nesupratę gerai skelbimo, tyčia naikino iš rusų ir vokiečių sugrobtus visokius popierius, kad "nebut bėdos." Tokius dokumentus reikėtų ne prievartos, ne gązdinimo keliu rinkti, juk jie ateičiai brangesni už pinigus.

Svečias.

KARŠTA VASARA.

(Musų Korespondento).

Nei 70 metų seniai nebeatmeną Lietuvoje tokios karštos vasaros, kokia šiemet buvo. Aukštose smėlėtose vietose viskas išdėgė, išdžiuvo šuliniai, prudai; bulvės jau liepos mėnesio pabaigoje nukasę, nes virkščios nudžiuvę. Žemose vietose, juodžemiuose augalai geri. Tai nejuokai, kad pora mėnesių dieną iš dienos karštis po 35 ir daugiau laipsnių spirgindavo. Šieno ir dobilų suvalyta nedaug, bet labai geri. Taip man pasakojo ukininkas iš netoli Prienų.

Nuo liepos 20 d. atvėso ir kuone kasdien lyja. Jei ir toliau taip bus, tai blogai atsilieps į vasarojų valymą ir rugių sėjimą. Agurkai Lietuvoje šiemet didelė retenybė; Kaune, pačiame agurkų sezone už nedidelį agurkiuką 30—50 skatikų. Bulvės svaras po 40—50 skatikų. Grybų, kas kitais metais budavo vienintėlis biednuomenei skanskonis, šiemet suvis nebesimato. Pienas per visą vasarą ir dabar — kvorta 1 rublis arba 2 auksinai. Vasarojai pusėtini, tik linai menkučiai. Daržovės, kur neišdegė nuo karščio, žada buti gražios.

Ukininkai labai pageidau ja dirbtinų trašų, žemės dirbimo įrankių, pagerintų sėklų, pagerintos veislės gyvulių, bet nieko negali gaut. O jeigu sugriebia kokį nuo senovės užsilikusį įrankpalaikį, tai kainos tokios baisios užstatytos, kokių niekas nei sapnuoti nesapnavo.

Svečias.

PO DIDŽIŲ KARŠČIŲ — DIDELI LYTŲS.

(Musų Korespondento).

Jau turbut laikraščiai bus rašę, kad šiemet Lietuvoje buvo nepaprastai dideli karščiai. Tai tikra teisybė — niekas tokių karščių nebeatmena, koki šiemet buvo. Dabar prasidėjo lytųs, tai vėl — kad lyja, tai bent lyja! Iš Naumiesčio parapijos (Šakių apskričio) man rašo: "Naujienos pas mus tokios. Buvo dideli lytųs. Dabar kelinta diena nors nedideli, bet nuolatiniai lytųs kasdien palyja. Kviečiai nupjauti ant lauko sudygo, vasarojas taip-pat nupjautas pradalgėse mirksta ir dygsta, o šiaudai juoduoja. Jeigu taip ilgiau bus, tai ir bulves prigriebs, kurios vienintėlis neturtėlių maistas. Dievuoti žmonės deda pinigus ir duoda "ant mišių," bet nieko negelbsti. Gyvuliai ir žemės dirbimo įrankiai neapsakomai brangųs ir dar vis brangsta. Visokios rekvizicijos ir mokesčiai kasdien didėja, parduot nėr kas, už rekvizuotus daiktus nemoka, o mokesčius lupa. Kokiai nelaimei atsitikus ar susirgus — tiesiog reikia pražuai! Tai tokios naujienos pas mus."

Svečias.

IŠ VILNIAUS.

Mums praneša iš Vilniaus, kad po to nepavykusio komi nistų mitingo, kur musų kareiviai faktais išbadė Aleksai Angariečiui akis ir kalbėdami turėję didelio klausytojų pasisekimo ir užuojautos, dabar Aleksa Angarietis ir K-o nebeleidžia musų kareiviam kalbėt ir vadiną juos "buržuiskija sinki." Ypač į kareivius ir šiaip susipratusiuos lietuvius padaręs niekšiško įspudžio Aleksos Angariečio greitomis išleistas Vilniuje lietuvių kalba "Komunistas." Kadangi Lietuvos valdžiai žodis "buržuj" netinka, tai komunistai rado kitą žodį, butent "buožė."

Labai butų gera, kad ir lietuvių visuomenė pažintų "lietuviškąją" komunistų "literaturą."

Paskiausiu metu pastebėta didelis įvairių prekių pludimas iš Vilniaus srities į Kauno, pvz., sidabriniai daiktai, manufaktura, odos ir tt. Net toks daiktas, kaip žuvis, nežiurint, kad Vilniuj maisto visai maža, plaukia į Lietuvą. Taip dedas del daugelio priežasčių. Viena: baisiai daug įvairaus turto yra pripleštą, kuris ir yra pigiausiom kainom parduodamas, o kita — tai pinigų kursas. Rusai nustatė pinigų kursą tokį: vienas rusų rublis lygus 2 lenkų ir osto markėm. Tuo tarpu tikru moj selterio stiklinei moka šimtą rusų rublių, 25 lenkų markes ir vieną musų markę. Žmonės, nenorėdami turtą už rusų pinigus paduoti ir bijodami, kad jo neišplėštų, gabena jį į Kauno pusę.

IŠ OKUPUOTOS LIETUVOS VIETŲ.

Atvažiavęs iš Varėnos pilietis mums suteikė žinių, kaip traukdamies lenkai ir keršydami lietuviam, tyčia žygiavę per rugius, naikinę žmonių turtą ir aiškinę žmonėm, kad jie tai darą todel, kad nieko nepalikus bolševikam, nors žmonės ir matę, kad kiekvieną lenkų paliktą vietelę skubėjo paimti lietuviai.

Varėnoj ir Landvaravoj žydų rabinam ir šiaip senesniem žydam legioninkai kardais nupiovę barzdas.

SUOMIŲ ATSTOVAS LIETUVOJ.

Kaunas, VII. 28. (Elta). Suomių valdžia paskyrė Lietuvai savo atstovą filosofijos magistrą p. Silvander'į.

Suomiuos jis pasižymėjo savo etnografijos raštais, kurių tarpe yra knyga apie ukrainiečius. Dabar jis mano veikiai išleisti kurinį apie lietuvius.

TREMTINIŲ GRĄŽINIMO REIKALAI.

Kaunas, VII. 28. (Elta). Musų tremtiniam grąžint vis dar nepašalintos visos kliutys. Nors su Rusais pasirašyta sutartis tremtiniam grąžinti ir birželio 20 d. rusai buvo prižadėję kiekvieną savaitę grąžinti į Lietuvą po tukstantį tremtinių, tačiau lig šiol da neišsiųstas nei vienas ešalonas.

Taip pat kol kas uždarė savo sienas su Rusais privatiniem asmenim.

KAUNAS.

Karo padėtis.

Karo padėtį įvedus per Nemuno tiltus einant reikalaujama pasų. Kurie pasų neturi—tų neleidžiama. Bet tiem "bepasininkam" patarnauti plaukioja po Nemuną laiveliai, kurie visus norinčius be jokių leidimų ir pasų kelia. Kurie ypač jokio paso neturi, tie kelias per Nemuną naktį ar ankstų rytą —2—3 valandą. Ir karo padėtis lengvėja — gali laiveliais važinėtis...

O antra — kasdien Kaune produktai brangsta. Antai baltai duonai mokėjo 1 r. 10 kap., kitą dieną 1 r. 15 k., trečią — jau 1 r. 50 k. Tas pats ir su cukrum, kurio visai maža besirodo, ir su sviestu.

Tačiau šmugelninkai, pakėlę produktų kainą, pasakoja, kad produktai iš Kauno išvežama. Bet kas juos išveža?

Ir tenka matyti, kad, pavyzdžiui, cukraus, kurio Kaune maža, išvežimui maišais randas...

Ar nereiktų tokiem "geros valios" "vežikam" įtikinančiai priminti jų teisės ir pareigos?

Pilietis.

(Iš "Lietuvos.")

TELŠIAI.

Birželio 22 d. prasidėjo vasaros mokytojų darbas vietinės liaudies mokyklos namuose. Klausytojų daugiau kaip 120 asmenų iš Telšių, Tauragės ir Kretingos apskričių. Lektorių 6. Jų tarpe vienas lenkas, nemokąs nė žodžio lietuviškai. Kursų vedėjas instruktorius Plaušinaitis. Dėstoma visi dalykai, nustatytieji Švietimo Ministerijos, jų tarpe ir tikyba, kurią dėsto kun. Dagilis. Nuostabu, kad jis kursų pradžioj kursininkam pasisakė griežtai laikysis savo nuomonės — lankysiąsis 2 kartu savaitėj, — nusileido, kai kursininkai jau buvo balsų dauguma nustatę 1 kartą savaitėj.

Kursuose daugelis dalykų dėstoma nevykusiai. Iš jų kursininkai menkai tepasinaudos.

Suvažiavimo pradžioj kursininkai sukurė savo tarybą iš 6 asmenų (po 2 iš kiekvieno apskričio) savo reikalams ginti. Taryba dalyvauja ir lektorių taryboj pedagoginiais klausimais patariamuoju balsu, visais (kursininkų) — sprendžiamuoju.

Praktikos pamokos laikomos po piet su vaikais. Kursininkai ne labai tekreipia domės į jas: daugiau panelėms laiškelius rašinėja.

Kursininkai 2 pažiurų žmonės: kairieji ir dešinieji, pastarieji buvo išsirinkę delegatą į katalikų mokytojų sąjungą Kaunan. Iš delegato pranešimo paaiškėjo, kad toji sąjunga yra griežtai nusistačius mokytojus priverst mokyklose dėstyti tikybos. Tam tikslui nariams įsakoma agituoti vaikų tėvus nors ir prieš pačios Švietimo Ministerijos nusistatymą.

Klausytojas.

GIŽAI.

Liepos 24 d. ukininko Šačkaus Margių k. Vilkavišio apskr. pavogė temstant iš lauko porą arklių su kumeliuku. Kaimynas pastebėjęs sėdo ant arklio ir vijosi, bet jokiu budu negalėjo pavyti. Nors jis ir šovė, bet vagis nestojo. Jis įjojo į plentą ir kiek galėdamas jojo Mariampolės link. Žmonės išgirdę balsą atsivejančio, bėgo vagį stabdyt, bet vagis stabdytojus šovė ir nieko nepaisydamas jojo kiek galėdamas savo keliu. Išgirdęs šuvius ir riksmą, skubiai paėmiau revolverį ir bėgau prie plento. Pamačiau atjojantį vagį šoviau aš priešais. Vagis išsigando, šoko nuo arklių bėgti ir nežinia kur jąvuos pasislėpė. Nors ir daug šubėgo žmonių ir milicijos iš Gižų, bet jokiu budu negalėjom surasti. Taip išgelbėjom žmogelio arklius nuo prapulties.

(Iš "Uietuvos Ukininko.")

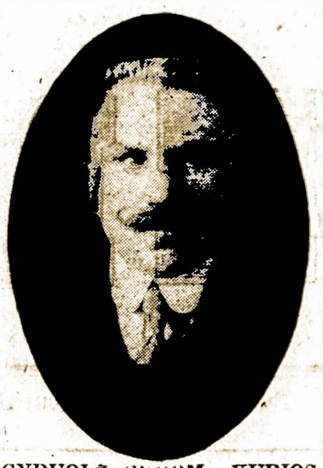

GYDUOLĖ SKROM, KURIOS REUMATIZMAS BIJO.

Sumanyta p. F. Lipnevičiaus.

P. Lipnevičius šitą sumanymą dar iš Lietuvos atsivežė. Čia jis padarė šitų gyduolių ir pagydė daugelį žmonių. Nors daug yra gyduolių plačiai garsinamų, tiem visiem garsinimam žmonės negali tikėti. Bet kada čia po akių mieste Worcesteryj daugelis pagydyta, dargi mumis pažįstamų žmonių, tai jau turi žmogus tikėti. Iš daugelio turėjusių biaurią ligą reumatizmo, paduodam čia keletos žmonių vardus, pravardes ir adresus, kuriuos turime.

Padėkavoja už gyduoles šie žmonės:

P. Surwila, 378 Millbury st., Worcester, Mass.; Giliai, 211 Millbury st., Worcester, Mass.; Chackielienė, Dorchester Street, Worcester, Mass.; Pulmer, 33 Ward st., Worcester, Mass.; p. Dambrauskas, Worcester, Mass. F. Kasperak, 175 Washington st., Worcester, Mass.; Nizolek, Millbury st., Worcester, Mass.; Sucheckis, Boston, Mass.; Ališauckas, Worcester, Mass.; W. Leszczynskis, Worcester, Mass.; S. Bublis, 83½ Ward st., Worcester, Mass.; J. Ambrozevičius, 89 Ward st., Worcester, Mass.; Jurgis Pradiejus, 43 Ward st., Worcester, Mass., ir kiti.

Matydami, kad žmonės, pasekmingai pagydomi, mes patarėm p. Lipnevičiui pas mus šitų gyduolių palikti. Jeigu kas iš musų skaitytojų kankinasi su reumatizmu, galite šitų gyduolių pamėginti ir atsikratyti tos ligos. Rašykite: —

"AMERIKOS LIETUVIS,"
15 Millbury Street,
Worcester, Mass.

Lietuvių Garlaivių Kompanija.

Lietuviai, prisidėkite prie Lietuvos Garlaivių Kompanijos. Lietuviams laivai yra reikalingi važinėti į svetimas šalis, vežti savo išdirbius ir parvežti reikalingus daiktus į savo šalį. Šalis be garlaivių, kaip kunas be kojų. Visi galite suprasti, kad geriausias daiktas šaliai, turėti savo laivus. Kad kiekvienas lietuvis išgalėtų prie tos kompanijos prigulėti. Šėrai arba dalis tos kompanijos turto parsiduoda tik po 30 dol. Norėdamas buti pilnu nariu bendrovės, turi paimti penkis Garlaivių Kompanijos šėrus—dalis.

Kviečiame kiekvieną Lietuvį prisidėti prie šios pramonės ir pirkti dalis dabar. Mes pilnai įgalioti per Generališką Agentą šėrus pardavinėti, todel norėdami pirkti kreipkitės pas mus. Mes priėmę nuo Jus pinigus, prisiųsime kvitas ir veikiai gausite paliudijimus

M. PALTANAVIČIA,
15 Millbury St., Worcester, Mass.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoj

DIDŽIAUSIA IR SENIAUSIA LIETUVIŲ ORGANIZACIJA.

Gyvuoja 33 metai.

Ar teko Tamstai kada nors girdėti apie Susivienijimą Lietuvių Amerikoje? Jei ne, pasiklausk pas savo kaimyną, kuris jau prie šios organizacijos priklauso. Pasiteirauk, o sužinosi, kiek Susivienijimas Lietuvių Amerikoje yra išmokėjęs savo nariams pomirtinių ir ligoje pašelpų. Jei jis apie tai nežino ir jei jis dar nepriklauso, tai pasiskaityk čionai:

S.L.A. savo nariams išmokėjo virš $200,000.00 pomirtinių ir virš $50,000.00 ligoje pašelpų. Susivienijimas yra sušelpęs tukstančius našlių ir našlaičių; S. L. A. pagelbėjo tukstančiams sergančių ir nedagalinčių lietuvių—savo narių ir nenarių. Susivienijimo Lietuvių Amerikoje yra ketur i Apsaugos Laipsniai: $150.00; $300.00; $600.00 ir $1,000.00. Pašalpoje ligos turi tris Laipsnius: $6.00; $9.00; $12.00. Jeigu jusų mieste nėra SLA. kuopos, Tamsta gali prie SLA. priklausyti pavieniai. Dešims ypatų gali sutverti naują kuopą. S.L.A. leidžia savaitinį laikraštį "Tėvynę." Nariams siunčia dykai; nenariams—$1.00 metams. S. L.A. taip-pat kas metai leidžia didelį kalendorių.

Visokiais reikalais kreipkitės sekamu adresu:—

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje,
307 W. 30th str., NEW YORK, N. Y.

APŽVALGA

LENKŲ NOTT TAUTŲ LYGAI.

Nesenai pasiųstoje Tautų Lygai notoje lenkai prašo, kad Tautų Lyga apsiimtų tarpininkauti įvykusiuose paskutiniu laiku tarp lenkų ir lietuvių nesutikimuose, nes lenkai nenori kariauti su "broliška" tauta. Lenkai šioj savo notoj nurodo į tai, jog kuomet Lenkų armijos, bolševikų stumiamos, traukėsi atgal, tuo tarpu Lietuvos Valdžia padarė sutartį su Sovietų Valdžia Maskvoje, autorizuojančią Sovietų armiją naudoti savo žygiuotei Lietuvos teritoriją ir pavelyjančią įkurti ten savo militarę bazę. Tuo budu, pasak tos lenkų notos, liko sulaužytas Lietuvos neutralumas.

Bet mes žinome, kad taip nebuvo, kaip Lenkų Valdžia savo notoje Tautų Lygai tvirtina, nes pora savaičių atgal Lietuvos Atstovybė Amerikoje gavo iš Kauno nuo Lietuvos Valdžios kablegramą, kurioje aiškiai pasakyta, kad "mes (Lietuvos Valdžia) nuginkluojame bolševikų kareivius, kurie eina per sieną." Be to, ta pati kablegrama pareiškia, jog Lietuviai bando priversti Lenkus pagerbti Lietuvos teritorijas be konflikto, — ginkluotų jiegų susirėmimo.

Tuo savo nurodymu — pareiškimu lenkai sužiniai meluoja, norėdami suversti visą kaltę ant lietuvių už nesenai įvykusius tarp lietuvių ir lenkų kariuomenių susirėmimus. Lenkai nori pasirodyti pasauliui, jog jie yra nekalti ir jog jie lošia apsiginėjų rolę, o lietuviai— užpuolikų.

Toliaus toj Lenkų notoj Tautų Lygai štai kas pasakyta:

"Vėliaus, kuomet Lenkų armijos buvo priverstos pasitraukti iš lenkiškų etnografinių teritorijų, priskirtų Lenkijai Vyriausios Tarybos 8 d. gruodžio, 1919 m., Lietuvių kariuomenė užėmė tas evakuotas teritorijos ir padarė ekscesų tiems gyventojams, kurie pasiliko ištikimi Lenkijai. Kuomet Bolševikai buvo atstumti atgal, Lenkų armija atsiėmė Suvalkus ir Lietuvių Valdžia pasiuntė Lenkų Valdžiai notą, pareikšdama, jog ji nepripažįsta to rubežiaus, kurį nustatė Vyriausioji Taryba ir prašo Lenkų atsitraukti už Grajevo-Augustavo linijos.

"Lenkų kariuomenės per visą laiką stengėsi išvengti kraujo liejimo, bet 2 d. rugsėjo lietuviai užpuolė ant dalies Lenkų raitelių, užėmusių Seinus, kurie buvo priversti evakuoti tą miestą, pražudant keturis nukautais. Paskui Lietuvių armija užėmė Suvalkus ir pradėjo eiti ant Augustavo, nepaskelbus karo. Ir patirta, jog Bolševikų kariuomenės veikia bendrai su Lietuviais.

"Tuo budu Lietuva parodė Lenkų Valdžiai atvirą ir tiesioginį agresyvumą. Todel negali buti abejonės, jog Lietuvos armijos yra susijungusios su Raudonąja armija ir jog Lietuvos Valdžia yra tapusi Sovietų Valdžios įrankiu. Pasidėkuojant broliškiems santykiams, kurie gyvavo per keletą šimtmečių tarp Lenkų ir Lietuvių, Lenkų Valdžia bus priversta imties ginklo su didžiausiu nenoru.

"Lenkijos valdžia visais budais stengiasi neleisti savo kariuomenei susisiekti su Lietuvių jiegomis. Ir ji vengs mušių tol, kol stratėginė padėtis pavelys tai daryti.

"Pasidėkojant tam payojui Lenkijai, kurį sudaro dabartinis Bolševikų kariuomenės koncentravimas, Lenkų Valdžia skaitosi visiškai liuosa pradėti kariškas operacijas, reikalingas savo teritorijų paliuosavimui.

"Lenkų Valdžia įteikia aukščiau paminėtus faktus Tautų Lygai ir prašo Lygos panaudoti jos galėje esamas priemones, idant nedaleisti Lietuvių Valdžiai tęsti savo bendradarbiavimo su Sovietais, ir padaryti tai, kad Lietuva atsisakytų nuo savo keisto pasiryžimo, tuo budu neprileidžiant Lenkų tautos imties skaudaus reikalo vesti karą prieš brolišką tautą."

Apie kokius ekscesus Lenkų valdžia kalba savo įteiktoj Tautų Lygai notoj, mes nežinome. Bet mes galime pasakyti, jog Lietuva savo piliečių, savo ramių gyventojų nepersekioja, to nežiurint ar jie yra lenkai, žydai ar kitos tautos nariai. Visi Lietuvos piliečiai turi lygias teises, ir bendrai su visais jos piliečiais dalyvauja šalies valdyme. Tą liudyja visiems gerai žinomas faktas, jog Lietuvos piliečiai lenkai turi savo atstovų Lietuvos Steigiamajam Seime.

Tur buti Lenkų valdžia savo notoj kalba apie tuos "ištikimus Lenkijai" žmones, kurie Lietuvoj gyvendami, darė suokalbius ir plianus Lietuvos Valdžios nuvertimui, kurie norėjo iššaukti revoliuciją, kurie šnipavo ir platino tarp Lietuvos gyventojų nepasitenkinimą ir nepasitikėjimą savo valdžia. Tokie "ištikimi Lenkijai" žmonės, žinoma, buvo persekojami, baudžiami ir į kalėjimus varomi, nes su tokiais "ištikimais" žmonėmis panašiai elgiasi visos valdžios, neišskiriant nei Lenkų valdžios.

Jei Lenkų Valdžia gali primesti Lietuviams kokius ten ekscesus, tai Lietuvių Valdžia tuo labiau tą patį galės padaryti Lenkams, kurie laike Vilniaus, Lietuvos sostinės, okupacijos ne vieną lietuvį be jokio reikalo, niekuo prieš lenkus neprasižengusį, bet vien delto, kad jam yra lemta buti lietuviu, areštavo ir be jokio tardymo ir teismo kišo į kalėjimą. Taip pat, arba ir daug blogiau pasielgė ir kitose Lietuvos vietose laike savo okupacijos.

Kokių teisių Lenkai turi prie Augustavo, Suvalkų, Vilniaus ir kitų Lietuvos miestų, tą gerai žino Lietuvos Valdžia ir Lietuvos gyventojai, tad jie žinos ir ką reikia daryti, kad tas vietas apginti nuo lenkų imperialistų.

Lenkai pasakoja Tautų Lygai, jog jų kariuomenės "per visą laiką stengėsi išvengti kraujo liejimo," bet tuo tarpu užmiršta Lygą patinformuoti apie Vilniaus ir kitų Lietuvos vietų okupavimą, apie lenkų partizanų-plėšikų gaujas, kurios, neva be Lenkų Valdžios žinios, veržėsi į Lietuvą, niokojo ir plėšė jos gyventojus ir varė Lenkų Valdžios sužiniai pasiųstų Lietuvon šnipų darbą.

Kiek teisybės yra Lenkų Valdžios priekaište, jog Lietuvos armijos yra susijungusios su Raudonąja (Sovietų Rusijos) armija, mes, budami toli nuo savo tėvynės ir neturėdami iš jokių kitų šaltinių patvirtinančių žinių, nieko tame klausime negalime pasakyti. Tačiaus mes nei kiek nesistebėtumėm, jei Lietuvos kariuomenė veiktų drauge su Sovietų Rusijos kariuomene prieš bendrą priešą — Lenkus, kurie tuojaus po Versailes taikos sutarties pasirašymo pradėjo agresyvę kampaniją ir prieš Lietuvius, ir prieš Ukrainus, ir prieš Rusus ir kt. Dar daugiau, mes labai butumėm patenkinti, jei musų "broliai" lenkai imperialistai butų taip sutriuškinti, kaip buvo sutriuškinti vokiečių ir austrų imperialistai, kurie norėjo užgrobti beveik visą pasaulį ir kurie iššaukė pasaulinį karą. Nes jei lenkų imperialistams, su pagelba Francijos ir Amerikos, pavyks įsigalėti, tai Europoje ramybės ir gerovės nebus.

Pagaliaus, kuomet Lenkų Valdžia skaitosi visiškai liuosa pradėti kariškas operacijas, reikalingas savo teritorijų paliuosavimui, tad ir kitų tautų valdžios turi lygiai tokių pat teisių ir lygiai tą patį privalo daryti ir taip pat elgties, jei jos nori turėti valdžios vardą.

Ant galo norime pastabėti, jog Tautų Lyga pagaliaus susilaukė tokios progos, kuomet ji galės pasauliui parodyti, ar ji turi žmonijos gyvenime kokios nors reikšmės, ar yra vien tik diplomatinis padaras, — tam tikras žaislas, kuriuo galima pažaisti, kuomet nėra daugiau kas veikti.

LIETUVOS FINANSINĖ PADĖTIS GERINASI.

Gautomis iš autoritetingų šaltinių žiniomis, "The Christian Science Monitor' korespondentas praneša, jog paskutiniu laiku į Londoną atvyko iš Lietuvos finansinė komisija, kuri atsiųsta su tuo tikslu, idant nupirktų tris ar keturis garlaivius įsteigimui tarp Klaipėdos ir New Yorko, pro Angliją, laivų linijos.

Paminėto laikraščio korespondento informuotojas pareiškęs, jog Lietuva greitai atsigauna po lenkų ir bolševikų okupacijų ir jos finansinė padėtis su kiekviena diena gerinasi. Tačiaus jai truksta eksporto ir importo priemonių vedimui prekybos ir todel žiurima į Klaipėdos uosto pagerinimą ir praplėtimą, kaipo į didelės svarbos veiksnį prekybos pradžiai Lietuvoje. Tuo uostu labai daug galės pasinaudoti ir Rusiją, nes jis per apskritus metus yra atviras ir Lietuva yra padariusi tokią tvarką, kad Rusija galėtų gabenti per Lietuvą savo prekes be muito.

Gerinanties Lietuvos finansinei padėčiai, gerinsis ir visa ekonominė šalies padėtis. Juo aukštesnio laipsnio pasieks finansinė Lietuvos padėtis, juo žemiau puls Lietuvos gyventojų skurdas. Tegul tik nors kartą Lietuva pasiliuosuoja iš karo dievaičio globos, tegul tik su teikia jos gyventojams progą rupinties ekonomijos, prekybos ir pramonės reikalais, o jos valdžiai užsiimti valstybinių reikalų tvarkymu, ir pamatysime, jog lietuviai gali gyventi be lenkų ir kitų panašių globos, kurią jiems net prisispyrę siulė.

Įsteigimas laivų linijos tarp Klaipėdos ir New Yorko pagelbės mums, amerikiečiams lietuviams, daug geriau ir daug greičiau susisiekti su musų tėvyne ir, apskritai, loš musų gyvenime labai svarbią rolę. Taigi amerikiečiai lietuviai tuojaus turi eiti Lietuvai į pagelbą, prisidėdami prie organizuojamos laivų bendrovės ir padedant kogreičiausia įsteigti tą laivų liniją, kurios įsteigimu Lietuva rupinasi.

DR. F. PUSKUNIGIS.

Lietuviu Ypatybes.

—oOo—

Iškilus Rusų - Japonų karei 1905 m. Rusijos liaudis-nių [illegible] rokratų absoliutiška valdžia išreiškė savo troškimą permainų revoliucijos budu. Biurokratija, turėdama nepasisekimus mušių laukuose stengėsi ramint gyventojus dviem priemonėm: paviršutinėmis reformomis ir vėliaus kulkosvaidžiais. Iš tokių reformų lietuviams teko laisvė spaudos ir žodžio. Nuo to laiko prasidėjo Lietuvos tikrasis atgijimas. Nuo to laiko ji įstojo į savo tikrąsias vėžes ir varo apšvietos darbą sparčiai pirmyn.

Lietuviai, turėdami savo prigimtas dovanas, pažvelgę atgal į bėgį Lietuvos istorijos nuo susijungimo su Lenkija iki pakliuvimo po Rusija, jie sugebėjo matyt, kad [illegible] tuvių paeina iš lenkų. Lenkija vartodama lapės politiką, su geraširdžiais lietuviais paviliojo jos gyviausonį [illegible] paskandint lenkomanijos gelmėje: tai per šeimyniškus ryšius, sekdami Jagelos pavyzdį, tai vėl per suteikimą išimtinų privilegijų kaip turte, taip ir politikoje, Lietuviai tąm negalėjo priešintis, nes mat buvo brolišką dviejų tautų gyvenimas. Jie suprato lietuvių ypatybę: gerumu nuo lietuvio gausi daug, o piktumu — nieko. Nors lenkų politika ir pavyko, bet pilno jos rezultato jie negalėjo atsiekt. Gamtos tiesa visur ir visuomet duoda save pajust: nors ir geriausias butų grudas, bet pasėtas į blogą, netinkamą dirvą, niekuomet neatneša tokių gerų vaisių. Taip ir Lenkija, manydama turėt sau garsių žmonių per sugiminiavimą lietuvių kilmės žmones su lenkų veisle, ne tik ką neatsiekė to, ko norėjo, bet priešingai, tuomi sunaikino lietuvių geriausias ypatybes, — sveiką, nuoseklų protavimą ir sugebėjimą permatyti tolymą ateitį.

Mes, laikydamiesi tos teisingos hipotezės, paliekame Lenkijai visus tuos lietuvius, kurie yra iš lenkų — lietuviško kelmo. Mes jų nesigailim: jie jau toli atsilikę nuo tobulybių lietuvių tautos.

Imu tik vieną iš daugelio tokių subjektų, tai P. Pilsudskį. Biografija parodo, kad jis yra lietuvių - lenkų kilmės. Prie ko jis šiandien privedė Lenkiją, skaitytojas jau dabar mato. Vieton to, kad, gavus ilgai pageidaujamą laisvę, ją panaudot del sutvirtinimo lenkų tautos, prisikėlimui jos iš karės griuvėsių ir teikimui nuvargintai šaliai žmoniško gyvenimo, jis užsimanė pasodint ją į senovės papročių karės sulužusius dviračius.

P. Pilsudski, apimtas manijos viduramžių Lenkijos didumo, nei nepasijuto kaip nuvažiavo savo protu į tuos laikus sušaukdamas laikinio Lenkijos premjero balsu: "Lenkai negalės skaitytis tikra tauta, kol jie nesumuš katrą nors iš savo kaimynų." Dabar skaitytojas neturės jokios abejonės apie priežastis lenkų užpuldinėjimų kaip ant Lietuvos, taip ir ant kitų tautų.

Kuomet visas pasaulis džiaugiasi užbaigimu didžiausios istorijoj karės, kuomet visos tautos kaip didelės, taip ir mažos laužo savo galvas suradimu geriausių budų išvengimui karių ateityje, Lenkija, po vadovyste Paderewskio - Pilsudskio, gieda naujų karių imnus.

Šitas momentas mums aiškiai parodo gabumus lenkų politikierių - diplomatų. Iš to mes galime spręst kts Lenkijos laukia ateityje, jei ten neatsiras žmonių su kitokių smegenų kalibru.

Lietuviai turi labai džiaugtis savo praeities politika, t. y. neturėt nieko bendro su Lenkija. Kiek butų pralieta nekalto lietuvių kraujo, jei Lietuva butų klausius nekurių savo išgamų, kurie svajojo apie atnaujinimą senovės ryšių su Lenkija. Šiandien Lenkija praradus tukstančius savo jaunų gyvasčių bereikalingoj kovoj su Rusija, prakišus mušiuose viską, kaip gyvenimui labai reikalingus daiktus, taip ir busiančias geresnes ribas, dabar prašo atsiklaupus amnestijos.

Jau šiandien Lietuva naudojasi vaisium savo politinio darbo: jai ne tik ką dabar negręsia nuo lenkų pavojus, bet ji pasidėkavojant geram tokių jos sunų ir prigimties lietuvių charakterio dovanoms tolerantiškumo, sveiko protavimo ir geraširdingumo atgaus savo etnografiškas ribas be praliejimo kraujo. Geras senovės Lietuvos sugyvenimas su kaimynais atsikartoja ir šiandien. Kuomet Lenkija, trumpame laike nepriguimingo gyvenimo prisidirbo savo žiaurumu priešų, Lietuva gi savo tiesotų elgimosi randa prietelių visur.

Štai kaip skirtingi keliai Lietuvos ir Lenkijos.

Paderewskio Lenkija buvo pasiryžus mušt kitus, bet liko pati sumušta. Lietuva niekuomet neturėjo užpuolimo planų, išskyrus apsigynimą, tad ji išliko liuosa nuo to iki šiam laikui; yra viltis, kad gal išliks ir ateityje.

Lenkai rustauja, kad lietuviai neina su jais išvien ir neseka Jagelos pėdomis. Mes turime pasakyt, kad šiandien gal ir pats Jagela kitaip pasielgtų: jis tuom laik gal nematė ko Lenkija verta.

Mes tikėjomės, kad lenkai pasimokins daug iš belaisvės gyvenimo; mes manėm, kad jie dabar, atgavę nepriklausomybę, mokės ją mylėt ir, vengdami praeities klaidų, statys tvirtą pamatą busiančiai tobulai, blaivai Lenkijai, ir kad mes, lietuviai, turėsime gerą kaimynę, su kuria galėsime bendrai dirbt abiem tautom naudingą kulturos darbą. Šių dienų nuotikiai mums parodo visai ką kitą.

Baigdamas savo raštą, turiu prisipažint, kad medžiaga apie lietuvių nuopelnus, kaipo seniausios tautos žmonijos labui, yra semta iš svetimtaučių šaltinių. Jie toli gražu nuo parodymo pilnybės, kaip lietuvių tautos darbų tobulumo, taip ir jos garsios praeities.

Noras parašyt kotrumpiausioj formoj ir stengimasi gvildent dalyką besališkai privertė mane. aplenkti su daugumu faktų.

Vieno aš tik pageidauju, tai yra, kad kiekvienas Lietuvis perskaitės šį mano straipsnelį, nežiurint kokių politinių įsitikinimų jis nebutų, suprastu, jog turinys jo yra grynai istoriškas, paremtas žiniomis ne Lietuvos istorikų, bet oficialiais dokumentais visai mums svetimų tautų. Turiu viltį, kad nesiras nei vieno sveikai protaujančio lietuvio, kuris nesididžiuotų ir nesidžiaugtų, kad jis yra sunum tobulos tautos, ir kad užklaustas keno nors atsakys drąsiai garsiu balsu, jog jis yra Lietuvis! Apart to, kiekvienas lietuvis, gyvendamas šiuose demokratijos laikuose, privalo reikalaut teisoto atlyginimo už savo tautos nuveiktus darbus. Kas brangiausia kiekvienai tautai, jei ne laisvas, neprigulmingas gyvenimas.

Lietuviams buvo atimta tai jau daug metų atgal. Tą milžinišką skolą jiems niekas nesugrąžins. Dabar mes turime neprigulmybę. Lieka tik parodyt žmonijai musų praeities nekaltai paneštas skriaudas, lai ji tą supranta ir atjaučia ateityje. Tas bus mums didžiausiu atlyginimu; mes lietuviai už savo nuopelnus dabar to tik ir turime reikalauti.

Dr. F. Puskunigis.

Paryžius, 27 d. liepos, 1920 m.

(Užbaiga.)

UŽDARĖ KIELO KANALĄ.

Berlinas. — Vokiečių valdžia įsakė neleisti plaukti per Kielo kanalą tiems laivams, kurie plaukia į Baltijos jures ir veža amuniciją.

LIETUVOS NOTA LENKŲ VALDŽIAI.

Washingtonas. — Lietuvos Atstovybė Amerikoje prisiuntė "Amerikos Lietuviui" sekamą telegramą, kurioje paduotas turinys Lietuvos ministerio Purickio pasiųstos iš Kauno notos, kurią Lietuvos valdžia pasiuntė Lenkų valdžiai 6 d. rugsėjo:

Turiu garbę pasiųsti Lenkų valdžiai sekamą Lietuvos apgailestavimą delei nepajiegumo prisitaikinti prie Lenkų valdžios reikalavimu atšaukti Lietuvių kariuomenę į pasiulytą notoje liniją.

To negalima padaryti dėl sekamų priežasčių: Pirmiausia — toks atskirimas teritorijos, kuri jau valdoma Lietuvos respublikos, butų aiškus peržengimas neutralybės Rusijos žvilgsniu. Antra — mes sprendžiame tą teritorija yra neatšaukiamai lietuviška.

Kas palyti demarkacijos linijų, pasiulytų telegramoje 2 d. rugsėjo, turiu garbę atkreipti jusų domę į faktą jog tos linijos buvo nustatytos gyvuojant nepaprastom aplinkybėms ir be sužinojimo su Lietuvos valdžia ir be jos sutikimo. Su tomis linijomis niekuomet nebuvo sutikusi Lietuvos valdžia.

Lietuvos valdžia, veikdama susitaikymo dvasioje geisdama prašalinti susikirtimų Lenkų ir Lietuvos kariuomenių, pasiulė Lenkų valdžiai notoje iš 27 d. rugpjučio nustatyti demarkacijos liniją. Tuo tarpu Lenkai neatsakę į tą notą ir net baigę Kaune vedamų tarybų, užatakavo Lietuvių kariuomenę šalimais Augustavo, ją atmušė ir giliai įsivežė į Lietuvos teriteorijų. Tuomet Lietuvių armijos vyriausybė buvo priversta padaryti akciją ir išvaryti siveržėlius.

Lietuvos valdžia, troškdama išvengti tolesnio kraujo liejimo ir prirodyti, kad ji taikingai ir draugingai atsinešė į Lenkiją, pasiulo tuojaus pertraukti susirėmimą ir pasiųsti delegatus, įgaliotus pilnu autoritetu, įsteigti demarkacijos liniją. Tie delegatai galės but sutikti Mariampolėje.

Kaip greitai bus įsteigta demarkacijos linija, Lietuvos valdžia pasirengusi kuo greičiausia stoti tarybos su tikslu išrišti visus to reikalo klausimus. Lietuvos valdžia toms taryboms kaipo papėdę pripažįsta sąjungas, nustatytas Lenkų ir Lietuvių delegatų konferencijoj, Rygoje.

Vileišis.

LIETUVIŲ ULTIMATUMAS LENKAMS.

Washingtonas. — Diplomatiniai rateliai gavo oficialį pranešimą, kuriame pareikšta, jog gen. Žukas, Lietuvių armijos vadas, įteikė lenkų kariškiems delegatams Kaune tam tikrą notą. Tam rašte pasakyta, jei jei lenkai nesutiks su lietuvių teritoriniais reikalavimais, tad lietuviai susidės su bolševikais ir vokiečiais ir kariaus prieš lenkus.

Musų nuomone, ši žinia yra iškraipyta ir todel visai teisinga.

PO MEDŽIU.

Gerbiamieji broliai ir sesers:—

Musų gyvenimas dabartiniu laiku yra tai nervų gyvenimas. Karės neapsakomai permainė žmones. Netaip išėjo, kaip mes tikėjomės prieš karę. Mes manėme, kad atėjo laikas nuvalymo žmonijos nuo piktų papratimų, mes manėme, kad carai, karaliai yra kalti už visą gyvenimo negerumą. Bet netaip išėjo, kaip mes manėme. Žmonija vietoje pasigerinimo, rodos, dar aršesnė pasidarė. Vietoje meilės, pagieža šimtą kartų pasididino ir išsiplatino po visą pasaulį ir kasdien vis leidžia savo šaknis giliau ir giliau. Ten, kur pirma pagieža buvo nežinoma, šiandien pilnai įsigyveno. Pagieža žmonijoje daug vargo ir nelaimių gamina. Nelaimės vienų traukia į vargą kitus. Gyvenimo tiesos paliko nieku prieš gudrybę žmonių. Kiekvieną tiesa dabar yra myniojama ir trempiama, kad užbėgti kelią toms žmonių neteisybėms, reikalinga daug policijos, daug tyrinėtojų, daug teisėjų, daug advokatų. Reikalinga daug pinigų jų užlaikymui; žmonės tuos pinigus turi sudėti. Mokesčis į valdžios iždą šiemet pasidvigubino iš priežasties žmonijos pasvirimo prie blogo gyvenimo.

Štai moteris verkia palikta su penketu mažų kudikių viena. Jaunas vyras, tėvas tų vaikelių apleido savo žmoną su kudikiais, išėjo nežinia kur. Vieni mato jį biliardinėse (pool roomiuose) skritulius varinėjant, kiti mato apkvaitusį nuo degtinės. Daugelis jį mato, bet jis nepareina pažiurėti savo kudikių, savo moteries, kuri rupinasi kiek galėdama, kiek jos spėkos jai pavelyja savo kudikius nuo bado užlaikyti. Tai yra motina; ji negali palikti savo kudikių ir pabėgti.

Tai tik vienas pavyzdis. Tukstančiai motinų, paliktų pasileidusių vyrų, kovoja su vargais ir su badu. Miestas jas maitina, kad nenumirtų badu, kada jų vyrai ir tėvai nekaltų vaikelių jieško sau gerų laikų. Jo širdis aršesnė už žmogžudžio, nes kožną dieną jis mato pavargusią moterį savo, alkanus kudikius, bet jis nepaiso ir negelbsti.

Toki žmonės deda didelis mokestis ant tų, kurie jas moka ir didina vargą piliečių. Toki žmonės artina laiką, kuomet kiekvienas gyvas žmogus turės turėti pasus su visa istorija savo gyvenimo. Negalimas daiktas, kad ilgai toki latrai galėtų liuosai trankytis po šį pasaulį, darydami nepanešamus vargus žmonijai. Jie gyvena trusu kitų, patįs lebaudami.

Jaunikaičiai ir merginos, pamislykite sau, ar jųs busite geri tėvai savo kudikių pirma, negu einate į porą. Jau gana žmonės užsikrėtę ta nemalonia liga leisti kudikius į svietą, bet neauginti jų. Namų namai pilni pamestų kudikių, — valdžia juos augina, bet žmonės deda dideles mokestis jų palaikymui.

Niekas nežino kiek tų motinų ir kudikių vargsta tėvynėje Lietuvoje, kada jų tėveliai Amerikoje senai juos pamiršę. Neapsakomai liudnas padėjimas tų, kurie laukia nuo savo mielo vyro ir tėvo kokios nors žinios, bet nesulaukia ir negali žinoti kas su juom atsitiko.

Buvo manyta, kad panaikinus degtinę, žmonės pasitaisys, bet tas manymas neišsipildė. Sustabdžius degtinės pabrikus, atsidarė maži pabrikai, — degtinė kaip plaukė, taip ir plaukia į žmonių kraują. Kazirninkų pulkai nesusimažino; piktas gyvenimas eina savo keliu ir artinasi prie vargo ir didesnių nelaimių.

Kas gali žmogų sutvarkyti, jeigu jis pats tuo nesirupina? Žodžiu sakant, niekas. Jeigu žmonės nesusipras, niekas neišgelbės jų iš vargų. Jeigu tiesos nebus pildomos pačių žmonių, tai gyvenimas visai nukryps į pražutį, į didžiausį sumišimą.

Bet visgi turime turėti ir lukestį kad žmonės atras savo tikrą kelią. Kada nors pradės geriau tėmyti į gyvenimo reikalus ir atras, jog visi tie blogi norai ir blogi papratimai neveda žmogų prie tikros linksmybės. Kada nors atras, kad doras gyvenimas visgi daugiau visko žmogui žada ateityje. Pamažu pranyks tamsybė, nes didelės spėkos dabar stumia žmoniją prie apšvietos. Didelės mokyklos, parupintos gerų piliečių, lavina ateinančią gentkartę, tobulina jos protą ir nei vienas nepasilieka su tuščiomis smegenimis.

Tos smegens, kada nors ims stropiai darbuotis ir neturės kada užsiimti girtuokliavimu, lošimu arba praleidimu laiko veltui. Mokslas pastumės žmones prie naudingų darbų, kurie tikrą linksmybę žmonėms gali atnešti. Jauni vyrai rupinsis išaugti tvėrėjais gražių daiktų, apsišvies dvasia mechanikos mokslo ir gražybės. Rupinsis išlysti iš pusiau sugriuvusiu lindynių, budavos sau gražius namus, rupinsis išdirbti žemę, pelnys sau gerą ir skanų maistą. Pasirupins sau sveikas ir geras aplinkybes gyvenimo, pamylės savo šeimynas, nebėgs palik dami savo kudikius su atkištom rankom, šaukiančiom pagelbos. Kiekvienas žmogus bus tikru savo teisėju ir todel rupinsis žmogiškų tiesų neperžengti.

Pakol tas laikas ateis, mes turim dar milžinišką darbą prieš save. Darbas valymo šiukšlių, iš kurių kįla toji epidemija, kuri parupina tą visą blogą, kokis da bar yra.

Jauni broliai ir sesers, ant jusų pečių tas darbas puola. Jųs turite sunkiai pasidarbuoti, kad pasukti žmonijos kelionę į gerąją pusę. Jųs nelaukite jokių stebuklingų dalykų pasaulyje, kurie musų protą ir dvasią permainytų, — tą visą mes patįs turime padaryti. Žmonija matė daug vargų, — istorija tą liudija. Tegul mokinasi kiekvienas skaityti istoriją, tegul pats persitikrina. Kalbinkime visus prie mokslo, nes be mokslo gero nuo blogo neatskirsim. Mokslas dabar visiems pasiekiamas, tik reikia su nusižeminimu prie jo eiti ir naudotis. Eikim patįs prie jo ir kalbinkime savo brolius ir seseris.

DIDELĖ AIRIŲ PARODA.

Bostonas. — Pereitą nedėldienį vietos airiai buvo sušaukę Mechanic's Building salėje didelį mitingą ir surengę didelę parodą priėmimui Airių respublikos prezidento Eamon de Valera. Kaip parodoje, taip ir mitinge dalyvavo tukstančiai žmonių; kur klausėsi karštų, kalbų, airių patriotų pasakytų. Daugiausia buvo kalbėta apie dabartinę Airijos padėtį, jos kovą už laisvę ir tuos, kurie sukišti į Anglijos kalėjimus ir budami kalėjimuose nors badavimu kovoja už Airijos nepriklausomybę.

RADO SEPTYNIS KUNUS MAIŠE.

Tokio. — Čia gauta žinių, kurios praneša, jog Vladivostoko uoste rado septynis rusų moterų sukapotus kunus, kurie buvo sugrusti į didelį kanapinį maišą.

LIETUVIAI AMERIKOJ

LAWRENCE, MASS.
Rezoliucija prieš lenkus.

Kaip tik išgirdo musų miesto lietuviai, jog lenkai užėmė Suvalkus ir veržiasi tarp jų pakilo prieš lenkus didžiausia neapykanta. Ant greitųjų buvo sušauktas pasitarimo susirinkimas, kuriame dalyvavo keletas vietos lietuvių ir tapo pagaminta rezoliucija prieš lenkų veržimasi į Lietuvą, ir paskirta keli vyrai eiti pas įvairių tautų žmones ir pačius lietuvius ir jų susirinkimuose skaityti protesto rezoliuciją. Vėliaus gi tą rezoliuciją nutarta pasiųsti į Washingtoną prez. Wilsonui ir kitiems.

Šiandien man teko buti ant L.T.K. bažnyčios parapijonų surengto išvažiavimo - gegužinės, kuriame dalyvavo su virš tukstantis žmonių, — didelių ir mažų, senų ir jaunų. Trumpai apie lietuvių padėtį kalbėjo kun. Šleinis. Antras kalbėjo g. Z. Jankauskas. Jis savo kalboje nupiešė visas lenkų Pilsudskio ir Paderewskio šunybes. Čia taipgi buvo perskaityta Lawrence'o lietuvių protesto rezoliuciją, už kurią visi pakėlė rankas, reikšdami lenkams didžiausį pasipiktinimą. Kėlė savo rankutes net ir maži vaikučiai.

Negana to. Greitu laiku bus šaukiamas visų lietuvių mitingas ir bus renkami žmonės važiavimui į Washingtoną pas prezidentą Wilsoną ir pareikalauti, kad prez. Wilsonas išpildytų savo pažadėjimus, kurie buvo paskelbti jo 14 punktų, ir suteiktų liuosybę mažosioms tautoms bei uždraustų lenkams veržtis į Lietuvą.

Čion taipgi turiu priminti, kad mųs miesto lietuvių dar nei trečia dalis neturi nusipirkusi Lietuvos laisvės paskolos bonų. Ypatingai priešingi pirkimui tų bonų, kiek girdėjau, yra L.T.K. bažnyčios parapijonįs, kurių nei vienas iki šiol dar neturįs bono. Kažin kodel? Ar jie tik taip vadina save tau tiečiais, arba daro tai delei kokių nors kitokių išrokavimų? Bet aš manau, jog atsilankius pas mus dar sykį Lietuvos Misijai jie, tie nauji parapijonįs, pasirodys tikrais lietuviais ir gausiai pirks Lietuvos laisvės paskolos bonų. Aš gi neužmiršiu ir į laikraščius parašyti apie tai, kaip darbuojasi L. T. K. bažnyčios parapijonįs ir kokią naudą neša del tėvynės.

Lietuvis.

BALTIMORE, MD.
Lietuvių rašybos mokykla.

Pereitą savaitę, 8 d. rugsėjo, 1920 m., miesto mokykloj, 816 W. Lombard St., tapo atidaryta lietuvių rašybos mokykla, į kurią yra priimami be amžiaus skirtumo vyrai ir moters. Mokslo dienos: pirmadienis, trečiadienis, ir penktadienis, t. y. trįs vakarai į savaitę. Mokslo laikas — nuo 7 val. vakare iki 10 val. naktį. Pirmadienio vakare mokoma skaitymo ir rašymo; trečiadienio vertimas kalbos ir rašto iš lietuvių kalbos į anglų ir iš anglų į lietuvių. Mokoma sulig vėliausios gramatikos. Penktadienio vakare — skaitliavimas.

Lankantieji šią mokyklą kiekvienas turi mokėti po 10 c. įstojimo ir po $1.00 kas mėnuo.

Mokyklos sanitariškumas yra gerai prižiurimas. Mokykla yra garu apšildoma ir turi gerų šviesų.

Visi tie, kurie jau mokat, arba tik pradedat rašyti lietuvių ir anglų kalbomis, ateikit į aukščiau paminėtą mokyklą pasimokyti gramatikos, iš ko turėsit sau didelę naudą. Po keleto vakarų tuojaus patirsit, jog rašydami darote daug klaidų, kurių lengvai galima išvengti. Čia jųs turėsite progą susipažinti su viskuo, kas yra reikalinga taisyklingam raštui. O visi tie, kurie jau nebeturite vilties išmokti rašyti, ateikite pamėginti ir už mėnesio laiko pamatysite, jog jųs jau galite skaityti ir rašyti laiškus savo giminėms ir draugams su nepaprastu džiaugsmu.

Gražiais rubais ir gražiu veidu pasitenkinti negalima, nes tai dar nereiškia inteligentiškumą. Prie to reikia mokslo, žinojimo ir mandagumo, o čia kaip sykis randasi visa to šaltinis, iš kurio gali pasisemti. Tik reikia noro ir kantrybės, idant perkentėti tuos nesmagumus iki pramoksi.

Mokytojaus A. Kurelaitis, kuriam pagelbės p-lės L. Naujaliutė ir A. Jančiutė. Jos supranta gana gerai, kad lietuviams yra reikalingas rašto mokslas, tad ir sutinka savo broliams ir seserims patarnauti. Tik nepraleiskit paskutinės savo progos, nes mes žinom, kad tos ypatos ilgai čia negyvens. O kitų mes nesurandam, kurie tuom užsiimtų.

Jonas Mikalauskas,
Rašt.

WATERBURY CONN.
Išvažiavimas.

5 d. rugsėjo, 1920 m., čia įvyko Šv. Stanislavo Draugystės surengtas išvažiavimas, kurio visas pelnas yra skiriamas našlaičių kudikių prieglaudai. Širdingai ačiu waterburiečiam už skaitlingą atsilankymą ant šio išvažiavimo ir už parėmimą biednų našlaičių kudikių, kurie yra pasilikę be tėvų ir randasi tarpe lietuvių prieglaudos name.

Tai pirmas pas mus toks išvažiavimas, kuriame taip puikiai linksminosi seni ir jauni, ddeli ir maži, dainuodami lietuviškas daineles ir šokdami ant žalios žolelės lietuviškus šokius.

Laike išvažiavimo pinigų įėjo $312.85, išlaidų padengimui išleista $147.25, našlaičių sušelpimui liko $165.-56c.

Visiems rėmėjams ir išvažiavimo rengėjams vardan našlaičių tariame širdingą ačiu.

Rengėjai—W.S.G.

E. SETAUKET, L. I., N. Y.
Nėra jokios draugystės, Didelė nelaimė.

Šiam miestelyj gyvena apie 20 lietuvių šeimynų ir keli pavieniai. Nekurie iš jų jau turi nuosavus namus. Visi lietuviai gyvena sutikime. Tik gaila, kad neturim jokios draugystės ir gal negreit turėsim, nes čia truksta gerų organizatorių.

3d. rugsėjo š. m., pas mus atsitiko baisi nelaimė. Vietos gyventojas, Jonas Mileris, parėjęs iš darbo susisodino į savo automobilių savo žmoną ir keturis vaikus ir išvažiavo pasivažinėti. Bevažiuojant sugedo kažinkokia automobiliaus dalis, jog nebebuvo galima jo sustabdyti ir jis apvirto. Pats Mileris taip susižeidė, jog be sąmonės liko nuvežtas į vietos ligonbutį, kur po dviejų dienų pasimirė. Jo žmona ir vienas vaikas buvo tik lengvai sužeisti.

Lietuviai turėtų atsargesni but ir neturėtų smarkauti su automobiliais, su kuriais važinėjant tiek daug nelaimių atsitinka.

Vietinis gyventojas.

AMSTERDAM, N. Y.
Bukite atsargųs su gazolinu!

Nesenai pas vieną lietuvį farmerį atsitiko didelė nelaimė, apie kurią aš noriu pranešti "Amerikos Lietuvio" skaitytojams. Į tą atsitikimą ypatingai turėtų atkreipti domę lietuvės moterįs, idant apsisaugoti nuo tokios nelaimės, kokia ištiko lietuvio farmerio moterį.

Paminėtoji lietuvio farmerio moteris parbėgusi iš lauko norėjo greitai užkurti pečių ir pagriebusi blėšinę gazolino pylė ant ugnięs. Tuojaus šoko į viršų liepsna, užsidegė gazolino blėšinė ir pagaliaus sprogo, baisiai apdegindama moterį. Mote-Moteris liko nugabenta į ligonbutį, bet vargiai pasveiks.

Jul. Stankevičius.

WATERBURY, CONN.
Rugsėjo 2, 1920.

Laike pirmos sesijos A. L. R. K. Federacijos Seimo buvo sužinota, kad Lenkai veržiasi į Lietuvą, ir kad kova tarpe tų dviejų tautų yra užsiplėtusi, Seimo delegatai ir svečiai suklaupę meldėsi už žuvusius ir sužeistus Lietuvos kareivius toje kovoje. Po maldos visi delegatai ir svečiai su didžiausiu entuziazmu sudainavo Lietuvos Himną "Lietuva tevynė musų" ir tt. ir vienbalsiai išnešė rezoliuciją, reikalaujančią koveikiausiai sušaukti mass-mitingus visose Lietuvių kolonijose Amerikoje ir išrinkti delegatus, kurie atsilankys Washingtone pas Suv. Valst. Prezidentą Wilson reikale Lietuvos nepriklausomybės ir protesto prieš dabartinį Lenkų pasielgimą. Diena audiencijai pas Prezidentą Washingtone bus paskirta ir visuomenei pranešta paskiaus.

A. J. Valantiejus,
A.L.R.K.F. Sekr.

ĮVAIRIOS ŽINIOS.

ŽEMĖS DREBĖJIMAS ITALIJOJE.

Rymas. — Gautomis žiniomis, 7 d. rugsėjo anksti rytą žiemių Italijoj prasidėjo smarkus žemės drebėjimas, kuris pasikartojo įvairiose vietose sekamomis dienomis ir tęsėsi per kelias dienas. Šie žemės drėbėjimai palietė daugelį Italijos miestų, miestelių ir kaimų padarydami didelių nuostolių. Didelis žmonių skaičius užmušta ir sužeista.

STREIKLAUŽIAI IŠ SUSTREIKAVO.

New Yorkas. — Pereitą savaitę sustreikavo šimtas streiklaužių, dirbusių ant Brooklyn Rapid Transit Co. gatvekarių linijų. Streiko priežastis — nekinkamas pasielgimas ir blogos gyvenimo sąlygos.

Streiklaužiai savo pasiskundime pareiškia, jog kasdien jiem duodavo "šunis (dešras) pusryčiams, pietums ir vakarienei" ir jog jie buvo priversti miegoti purvinose ir nepatogiose vietose. Be to jie nurodo, jog nekurių streiklaužių įstaigų agentai pasiimdavo sau didelę dalį jų uždarbio. Streiklaužiai reikalauja, idant juos grąžintų atgal į Chicagą, iš kur jie buvo atvežti, bet kompanija atsisakė.

VOKIEČIŲ - LENKŲ SANTYKIAI BLOGĖJA.

Berlynas. — Matyt, kad Aukštojoj Silezijoj by kurią dieną gali ištikti tarp vokiečių ir lenkų susirėmimai. Maži susikirtimai jau įvyko tarp lenkų ir vokiečių burių. Sakoma, jog didelė daugybė amunicijos yra siunčiama per Lenkijos sieną lenkų vadams, gyvenantiems Silezijoj.

Išgąsdintų vokiečių bėgimas į Breslau vis dar tęsiasi. Vokiečių valdžia skundžiasi ant talkininkų, kad jie nekreipia domės į tą ruščią padėtį, kuri ir vėl iškilo.

REPUBLIKONAI LAIMĖJO.

Amerikos politikieriai paprastai labai domėjasi Maine valstijos rinkimais ir sulig tų rinkimų davinių sprendžia, kuri partija laimės prezidento rinkimuose. Maine valstija, —tai politinė Amerikos rodyklė. Kuomet Maine valstijos rinkimuose didžiumą balsų gauna republikonų partija, tai reiškia, jog ir prezidento rinkimuose, kurie įvyks lapkričio mėn., turės laimėti republikonai, o kuomet gauna mažumą balsų, tai laimės demokratai.

Šiomis dienomis įvykusiuose Mane valstijoje gubernatoriaus rinkimuose republikonų kandidatas gavo (pilnas balsuotojų skaičius dar tikrai nežinomas) 57,113 balsų, o demokratų—27,545 balsus. Taigi republikonų kandidatas gavo 29,568 bal. daugiau už demokratų kandidatą. Kuomet visi balsai bus suskaityti, republikonai tikisi turėti 65,000 balsų.

Apie Ivairius Daiktus

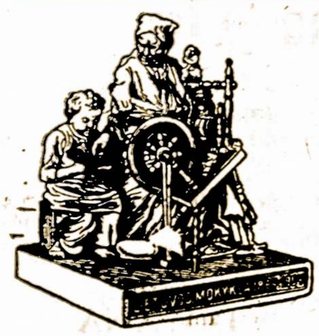

—Mama, papasakok man daugiau apie žmones, kurie padarė gero šiame pasaulyje.

— Vaikeli, tie žmonės, kurie pašventė save už kitų žmonių laisvę ir gerovę, užvis labiau yra gerbiami.

Vilius Tell buvo paprastas šveicarijos pilietis, kada Austrija buvo paėmus į vergiją jo šalį. Austrija pasiuntė į Šveicariją gana žiaurų valdoną, kuris labai žmonėms įkirėjo. Šveicarai turėjo ne tik patį tyroną gerbti, bet ir prieš jo pakabintą kepurę kloniotis. Vilius Tell pirmas pasipriešino prieš tokią tyronišką tvarką ir nesikloniojo pakabintai gubernatoriaus kepurei. Užtai jį kareiviai suėmė ir mirties bausmę jam paskyrė, duodami progą jam save išsigelbėti, jeigu jis pataikys į obuolį, ant jo paties kudikio galvos padėto, su vilyčia iš savo saidoko — lanko. Vilius Tell numanė, jog tyroniška valdžia reikalauja ne tik jo mirties, bet ir jo vienatinio mažo sunelio. Vienok nebuvo kas daryti. Vilius Tell turėjo šauti obuolį, pastatytą ant jo kudikio galvos. Jis šovė ir peršovė obuolį, nekliudydamas savo sunus. Bet tą padaręs jis atkeršino užmušdamas savo teisėją ir savo Tėvynę išliuosuodamas nuo Austrų tyronybės.

Tai buvo drąsuolis, nuo kurio ima pavyzdį kiekviena prispausta tauta, kad sustiprinti savo dvasią ir kovoti už laisvę. Tai buvo tik sužadinimas šveicarų liuosybės dvasios į kovą už pilną liuosybę. Šveicarijos žmonės bėgo į pulkelius ir rengėsi susitikti galingą apšarvuotą austrų kariuomenę patįs neturėdami nei geležinių šarvų, nei aštrių kardų, nei ilgų pikių, kokius pastatė pirmose savo eilėse austrai mušyje ties Sampach. Sustojo paprasti šveicarų žmonės prieš šarvuotus austrų kareivius ir jų atkištas pryšakyje pikes ir nežinojo ką daryti ir kaip kovoti, patįs neturėdami geresnių ginklų už vilyčias lazdas ir kirvius.

Iš tarpo jų atsirado kitas didvyris — drąsuolis, kuris save už laisvę pašventė. Jis sustatė savo žmonės į burį panašų į trikampį, pats atsistojo pirmiausia ant aštrumos ir suriko: "Vyrai paskui mane!" Pats gi, pribėgęs prie austrų pikių, ištiesė rankas ir tiek pikių sugriebė, kiek jo rankos pasiekė, suglaudė pikes prie savo krutinės ir dručiai jas laikė, kol neperskrodė jo širdį. Kada jisai laikė pikes, per spragą jo draugai įsibrovę į tarpą austrų ir taip pradėjo juos mušti, jog net jų šarvai poškėjo. Šveicarai karę laimėjo ir ant visada davė austrams suprasti, kad šveicarų valdyti jie neįstengs. Šioje karėje didžiausia garbė teko tam herojui — drąsuoliui, kurio vardas buvo Arnold von Winkelried. Jis žuvo, bet jo vardas niekados nežus už iškovotą laisvę ir savo pasišventimą del tėvynės. Netik šveicarai, bet ir visas pasaulis jį gerbia.

Stebuklingus daiktus padaro žmonės, kurie už ką nors pasišveneia. Jurgis Castriot, vienas iš tų, kurio vardas ilgai pasaulyje gyvuos, vertas yra paminėjimo ir musų apsakymuose. Albanijoj, vakarų kalnynuose, gyveno nemažai turtingų žmonių. Vieną kartą turkai nuo jurių juos užpuolė ir pavergė. Jie paėmė vieno turtuolio mažą kudikį, išvežė į Turkiją, išmokino jį ir išaugino mohametų tikėjime ir padarė karvedžiu. Jo vardas buvo Jurgis Castriot. Jis buvo ištikimas turkams kol vieną kartą jam kažkas pasakė, iš kur jis ir kas jis. Nuo to laiko jis pradėjo mąstyti, kaip savo tėvynę išliuosuoti. Surinko jis daugiau albanų, esančių turkų armijoje ir visi paspruko į Albaniją, kur užpuolė greitai ant turkų ir juos išvarė.

Paskui sukėlė visus albanus prieš turkus. Turkai siuntė smarkias kariuomenes prieš albanus, bet niekad nelaimėjo nieko, — visada Jurgis Castriot juos sumušė, nors per dvidešimts metų jie mėgino Albaniją užimti. Per dvidešimt metų kariavęs su turkais, Jurgis Castriot numirė. Albanai, neturėdami gero vado, galų gale tapo turkų apgalėti. Tas parodo, kiek vienas žmogus, tėvynei pasišventęs, gali gero padaryti.

Andrea Hofer, viešbučio savininkas, buvo laisvės nešėju Tyrolio gyventojams. Tyrolius yra tarpe Austrijos ir Šveicarijos. Garsus Napoleonas užsimanė tą šalį pavesti Bavarijos karaliui už kokį nors patarnavimą. Napoleonui susirėmus su Austrija, Tyroliečiai nieko nelaukdami sukilo prieš francuzus ir bavariečius, po vadovyste Andrejo Hofer, pasekmingai išsivijo iš savo šalies priešus ir patįs pradėjo valdytis. Bet kuomet Austrija pralošė karę su Napoleonu, tyroliečiai negalėjo atsilaikyti prieš francuzus. Tyroliečių vadas tapo sugautas ir mirčia francuzų nubaustas, kaip ir kiti garsus laisvės nešėjai. Vienok jo darbas nenuėjo per nieką. Kitos Europos šalįs sukilo prieš Napoleoną ir savo laiku jį patį nuo sosto numetė ir Tyrolis savo laisvę atgavo.

Holandiečių laisvė tapo iškovota jų tėvynainio Williamo Tykiojo. Laikuose, kada Anglijos karalienė Bess buvo ant sosto, Ispanijos karalius Pilypas buvo pavergęs Holandiją ir Belgiją ir buvo atsiuntęs savo žiaurų gubernatorių kunigaikštį Alvos tas abi šalis valdyti ir versti, kad pamestų protestonų tikėjimą, o grįžtų prie Rymo katalikų. Protestonai sunkiai kentėjo didelius persekiojimus, kol Williamas Tykusis nesuorganizavo lygos išliuosuoti savo tėvynę iš po tyrono. Jam tas darbas pasisekė, žmonės padėjo jam kovoti ir nusikratė karaliaus — Pilypo valdžios.

Karalius Pilypas rado tokių trumpapročių, kuriems jis įkalbėjo, kad nužudymas tokio, kuris eina prieš katalikų tikėjimą, by tik lais vę savo tėvynei iškovos, įgys atlaidus. Williamas tapo nužudytas, bet jo darbas tėvynės liuosavime nepasibaigė. Holandiečiai del jo pasišventimo dar labiau sustiprėjo ir kovojo, kol karalius Pilypas neapleido jų šalies ir jie liko laisvi.

Garibaldi, sunus žuvininko, išliuosuotojas Italijos žmonių. Italija kartą buvo pavergta — vieną dalį jos laikė nelaisvėje Austrija, kita dalis buvo po karalium Neapoliaus. Abu valdonai buvo svetimi, todel Italijos žmonės nekartą subruzdo išsiliuosuoti, bet vis be pasekmės, nes nebuvo gero vadovo. Garibaldi budamas jaunu, pasirodė geru jurininku. Pirmam pasikėlime prieš austrus dalyvavo ir Garibaldi, bet nenusisekus, jis iškeliavo į pietinę Ameriką. Ten jis dalyvavo vietinėse karėse, o vėliau sugrįžo į Italiją ir vėl dalyvavo pasikėlime, bet pasekmės nebuvo, tad jis ir vėl atkeliavo į Suvienytas Valstijas ir čia pabuvęs vėla sugrįžo į Italiją su dvasia pergalės. Dabar jis sukėlė žiemių Italijos žmones, pergalėjo savo priešą ir netrukus suvienijo visą Italiją.

Liudvikas Kossuth, vengrų tėvynainis, padėjo iškovoti laisvę savo šaliai nuo Austrijos vergėjų. Laike, kada Italai kovojo už savo liuosybę, Kossuth rašė ir kalbėjo žmonėms, kad sujudinti juos prie savo laisvės. Nors jis nebuvo kareivis, bet vengrai išrinko jį savo vadovu. Po jo vadovyste jie sukilo, bet tapo apmalšinti. Kossuth turėjo apleisti savo tėvynę. Vėliaus vengrai sutiko palikti austrų imperatorių savo karalium, kad austrai duotų jiems teises savivaldos. Taika atėjo, bet ją iškovojo Liudvikas Kossuth; jis pats niekad nepripažino Austrijos imperatorių už savo karalių ir mirė svetimoje šalyje — Italijoje.

Nemuno Sunus.

Ką reiškia "karatas."

Labai tankiai girdime sakant ir išreiškiant — 14, 18, ar 22 karato žiedas, ar laikrodėlis. Žymė ant žiedo "18 K." reiškia, kad žiedas turi savyje tris ketvirtas tyro aukso, o likusioji dalis, tai kitokios priemaišos. Daiktai tyro, gryno aukso, yra pažymėti 24 k. Jeigu prie gryno aukso duosime dvi šeštas ar dešimts dvidešimts ketvirtų kitokių priepriemaišų, tada daiktą gausime tik 22, 18 ar 14 karato. Paprastai "auksiniai" daiktai yra 18 karato, išskiriant šliubinius žiedus, kurie yra 22 karato.

DARBININKŲ ŽINIOS

Akron, Ohio, yra 22 gumo dirbtuvės. Sulig tam tikro apskaičiavimo, 20,000 darbininkų, dirbusių gumo dirbtuvėse, dabar vaikščioja be darbo.

* * *

San Francisco miesto gyventojai, paprasti darbininkai dabar gauna po $6.00 die nai už aštuonias darbo valandas.

* * *

80 nuoš. Pennsylvanijos valstijos geležies dirbtuvių darbininkų yra susiburę į savo darbo šakos unijas.

* * *

Didžiumą rakandų, vartojamų Paraguaja respublikoje, išdirba mažos dirbtuvėlės.

* * *

Miegamųjų vagonų konduktorių unijos narių skaičius pasidaugino ant su virš 2,500.

* * *

Unijos narių darbininkų įkurta Topeka mieste (Kansas valst.) koperacijos krautuvė, kuri yra verta $20,000, kasdien padaro apyvartos ant $1,100.

* * *

Su virš 85 nuoš. elektriškų daiktų, nepriskaitant elektriškų mašinųa vartojamų Australijoj, yra įvežama iš Suv. Valstijų.

* * *

Su virš 60 nuoš. Pasaulio vario, 40 nuoš. švino, ir 50 nuoš. anglių yra pagaminama Suvienytose Valstijose.

* * *

Visiems Denver, Col., namų statytojams liko pakeltos algos nuo 60 c. iki $1.50 dienai.

* * *

Pasak matematikų, visas suvartotas 1918 m. Suvienytose Valstijose aliejus—415,000,000 bačkų, nubėgtų Niagara Falls vandenpuoliu į tris valandas ir keturias minutas.

* * *

Pasidėkojant organizuotų darbininkų pastangoms, Springfield, Ill., namų statytojams, murininkams ir kt. pakelta algos, mokant po 15 c. valandai daugiau.

* * *

Įvairios Suvienytų Valstijų išdirbystės kas met su vartoja po 6,000,000 svarų bronzinių miltelių, kurių 35 nuoš. prieš karą buvo atvežama iš Vokietijos. Dabar gi visas tas skaičius yra padaromas Amerikoje.

* * *

Meksikos unijų darbininkų federacija, viena iš stipriausių Meksikos darbininkų organizacijų, išrinko atatinkamą komisiją, kurios užduotimi yra sujungti visas tos respublikos darbininkų organizacijas į vieną konfederaciją.

* * *

Neskaitant linų verpyklų ir audinyčių, laivų statymo ir taisymo pramonės, kuriomis Belfast'o miestas yra garsus visame pasaulyje, jame yra milžiniška virvių dirbtuvė, kurioje dirba su virš 3,000 darbininkų, ir didelė tabako dirbtuvė, — viena iš didžiausių visoj Britanijoj.

ŠVĘS 300 METŲ SUKAKTUVES AMERIKOS PRADŽIOS.

1920 metai yra dvigubai reikšmingi istoriniu žvilgsniu. Šiais metais įvyksta sukaktuvės dviejų svarbių atsitikimų, kurie lošė svarbią rolę įkurime Amerikos Suvienytų Valstijų Respublikos. Vienas pasirašymas po 'Mayflower' sutarties ir piligrimų išlipimas ant kranto; kitas — pirmas Amerikos įstatymdavystės susirinkimas.

Lapkričio 11 d. 1620 m., mažas laivas 'Mayflower' priplaukė prie Massachusetts kranto. Viename jo kambaryje susirinko mažas pulkas laisvės mylėtojų ir pasirašė po, kas istorijoje žinoma, kaipo 'Mayflower' sutartis. Ši sutartis surišo 41 suaugusį vyrą ant laivo į vieną civilišką, išmintingą grupę del geresnio sutaisymo, apsaugojimo ir pirmyn pastumėjimo jų savitarpinių reikalų. Sutartis parupino teisingus ir lygius įstatymus ir pareigas, reikalingas kolonijos labui.

Dešimtis dienų vėliaus, rekorduoja Dr. Charles W. Eliot'o užrašas ant pilgrimų atminčiai pastatyto paminklo Provincetown, Mass., laivas "Mayflower" vežantis 102 pasažierių, — vyrus, moteris ir vaikus, išmetė įkarą šioj įplaukoj, atplaukęs į 67 dienas iš Plymouth, Anglijos.

"Ši išmintinga kuopa, įsteigta ir užlaikyta šioj žiaurioj ir nevaisingoj vietoj, ant krašto tyrų, valstijoj be karaliaus ir pono, bažnyčioj be vyskupo ir kunigo, demokratiškoj respublikoj, kurios nariai stojo vienoj grupėj vienas kito gerovei.

"Su ilgai tęsėjusiu pasišventimu ir rimtais pasiryžimais pirmą kartą istorijoje aiškino pamatines priežastis civiliškos ir religiškos laisvės ir bandymą tikros demokratijos."

Tuo tarpu, nežinodami apie pilgrimų veikimą, kapitono Jono Smith kolonistai susirinko "James" miestelyj (Jamestown), Virginijoje, Amerikos įstatymdavystės susirinkime, liepos 30 d., 1619 m., ir padarė žygius įkurti dabartinės demokratiškos formos Suvienytų Valstijų valdžią.

Šlais metais tie atsitikimai paminėti Suvienytose Valstijose, Anglijoje ir Olandijoje. Rugpiučio mėnesį tas pilgrimų judėjimas bus švęstas Anglijoje. Rugsėjo mėn. atminčiai pilgrimų kelionės į šią šalį susirinkimai bus laikyti Olandijoje. Rugsėjo mėnesį antras laivas "Mayflower" plauks iš Southamptono (Anglijoje) ir seks tą patį kelią į Ameriką, kuriuo pirmas laivas plaukė. Šis antras laivas bus šiuolaikinis.

Šis laivas, vežantis daugelį žmonių iš Anglijos, Olandijos ir Suvienytų Valstijų, pabaigoje rugsėjo apsistos Provincetown uoste. Tas atvažiavimas pažymės didžiausį dramatišką atsitikimą visos 300 metų sukaktuvių šventės.

Tą šventę apvaikščios netik Massachusetts ir Virginijos piliečiai, bet visa šalis.

ĮVAIRUMYNAI

Kodel paukščiai gieda?

Paukščių giedojimas yra tai prigimtas instiktas, didesnėje dalyje surištas su meilės instiktu. Patinėlis gieda pataikaudamas savo pusininkei. Jie gieda tuomet, kuomet yra vejama lizdas ir kada patelė peri ir kaip greit jaunikliai išsirita iš kiaušinio lukšto, patinėlių giedojimas mažta, ir galiaus visai nutyla. Bet jei kas išdraskytų lizdą ir jauniklius nudėtų, greit vėl prasidėtų lizdo ruošimas, o su tuom ir patinėlio giedojimas atsinaujintų.

Trumpiausis geležinkelis.

Trumpiausias geležinkelis pasaulyje yra Missoule, Montanos valstijoj šiaurinėj Amerikoje. Šitas geležinkelis turi tik 1,000 pėdų ilgumo. Jis jungia gelžkelį Northern Pacific ir Chicago, Milwaukee ir St. Paul. Šitas gelžkelis neturi jokių savo stočių, viršininkų, vežimų (vagonų), cilinderių, nei darbininkų, o vienok turi įeigas ir pelną. Juomi eina augščiau minėtų geležinkelių cilinderiai ir vežimai, ir už kiekvieną vežimą šio geležinkelio savininkai gauna po 50 centų. Nuo pravedimo šito menkučio gelžkelio, Juomi perėjo 16,000 vežimų, už ką jo savininkai atlyginiman gavo 8,000 dolarių.

Dideli triobėsiai.

Vatikano rumas yra didžiausiu visame pasaulyje, nes su visais savo triobėsiais užima 14 margų žemės, o jo pastatymas ėmė keliolika amžių laiko. Antru didžiausiu triobėsiu, "Pennsylvania" gelžkelio stotis New Yorke, kuri užima 8 akrus žemės, o išlaukinės sienos jo yra mylios ilgumo. Suvienytų Valstijų kapitula, Washingtone, užima 153,112 keturkampių pėdų žemės, arba arti keturis akrus.

Visoj šalyj padaryta plenai peržiurėti "pamatą, ant kurio Suvienytos Valstijos dabar pasiremia" ir dėti ypatingą svarbą ant tų pamatinių įstatymų, kuriuos piligrimai įsteigė, ir kuriuos jų sunųs ir jų pasekėjų sunųs perdavė mums per musų dabartinę valdžią.

Amerika paskiria iš tautinių ir valstybės kasų tukstančius dolarių tam paminėjimui. Vienas plenas yra budavoti stovylą Massacoit'ui, indijonų vadui, kuris gelbėjo puritanų pionierius. Tą stovylą manoma pastatyti Plymuoth'o uoste. Kitas plenas yra tai padėti originališkoj vietoj Plymouth'o akmenį, kuris 1741 metais buvo jurių nuslugimu pakeltas iš savo vietos.

Septyniosdešimts amerikoniškų miestų, priskaitant New Yorką, Chicagą ir Bostoną, pradėjo rengtis prie iškilmių. Sulgrave Instutution ir American Mayflower Council užsiima plenavimo darbu ir veikliai dirba.

Koki balsai ir kaip augštai yra girdimi.

Francuzų astronomas Camille Flamarion pareiškia, koki balsai ir kaip augštai yra girdimi. Sulig jo paskelbimo, 300 pėdų augštumoj galima girdėti varlių kvarkimą; 3,225 pėdų augštumoje girdisi bildėsis vežimo, bėgančio keliu; augštumoj, 4,550 pėdų girdisi skirtumas bubno ir orchestros; varpo skambėsis, gaidžio giedojimas kartais ir žmonių verkimas. 900 pėdų augščiau, galima girdėti šaudyklės šuvio balsas, staugimas ir lojimas šunio. Trukio pukšėjimas yra girdimas 8,200 pėdų augštumoj, o trukio triubos balsas pasiekia iki 10,000 pėdų.

Iš kur čigonai paeina.

Čigonų paėjimas dar galutinai neištirtas, nors daug mokslininkų tyrinėjimus daro nuo gana senai. Ikišiol vienok susekta, ir gal buti teisingiausia patirta, jog čigonai paeina iš vakarinių Indijų, nes jų kalba yra labai artima indų kalbai. Rodosi ten yra buvus kočonų tauta, kurią iš Indijų išvarė Džengis - hano kariuomenė. Išvaryta šita tauta persikėlė į Persiją, vėliau į Egiptą, paskui į šiaurinę Afriką, iš čia į Mažąją Aziją ir vėliaus į Europą. Į Ameriką ir Australiją čigonai pradėjo emigruot nelabai senai.

Papirosai.

Daugelis yra tvirtinama, kad papirosus pradėjo dirbti rusai, paskui nuo rusų išmoko juos dirbti turkai, per sai ir vokiečiai. Tulas Nemnich iš Hamburgo "Journal fuer Fabrik" laikraštyje, 1808 m. rašo, kad papirosų dirbimas prasidėjo Havanoj, kur juos vadinta "pittilons," o išpanais apgyventoj Amerikos dalyj praminta "cigarritas," kas reiškia — popieriniai cigarai. Seniausia pasaulio encikliopedija vokiečių kalboj, Brockhauso, nuo pat pradžios mini apie cigarus, bet apie papirosus mini tik 10 laidoj iš 1852, kur parodama, kad papirosų dirbimas prasidėjo Ispanijoj.

Medžioklės ant tigrų.

Medžiotojai ant tigrų yra persitikrinę, jog tigrą yra sunku užmušti stovint, ar einant prie jo tiesiog, kadangi pavojingas žvėris, šokdamas daro didelius šuolius, tad yra pavojinga prie jo artintis. Sulig patyrimo, geriausia išsilavinusiem medžiotojam, raitiem, šuole sukti ratu, ratą vis kas kart mažinant, net kol prisiartinant galima jį nudžiauti. Taip elgianties, tigras susimaišo ir nesupranta besiartinančio prie jo pavojaus, kadangi jis yra papratęs tykoti ant savo aukos tik iš priešakio. Sir James Outram, žinomas kaipo Bayard, ir generolas Nicholson, medžioklėje, sukant ratu, yra nudurę tigrą durtuvu, kuomet tokiame artume, stovint, ar einant tiesiog, butų tapę tigro aukomis.

Lietuvos Atstovybės Amerikoje Pranešimai.

Lietuvos valdžios nota Amerikos Suvienytų Valstijų valdžiai delei lenkų užpuolimo.

Rugsėjo 3 dieną Valstybės Departmentui tapo įteiktá žemiau paduodamoji notą, kuri buvo per Londoną išsiųsta ir gauta vakare Rugsėjo 2 dieną:

Jo malonybei
Valstybės Sekretoriui
Bainbridge Colby,
Washingtone.

Gerbiamasai:

Šiuomi turiu garbės įteikti Tamistai apturėtą Rugsėjo 2 dieną, 1920 m., nuo Lietuvos Valdžios notą:

"Kuomet lenkai savo kontr ofensyvoj prieš rusus pradėjo grumties į šiaurę, Lietuvos Valdžia, rugpiučio 27 dieną, pasiuntusi yra Varšavon tam tikrą notą. Šioj notoj buvo siuloma sudaryti laikinoji demarkacijos linija tarp Lenkų ir Lietuvių kariuomenės, kad išvengus by kokio susikirtimo tarp šių kariuomenių. Be to tuo pačiu laiku Kaunan buvo Lenkų delegacija tuo tikslu, kad aptarus įvairius kariškus klausimus ir kad nustačius pirmų pirmiausia demarkacijos liniją. Lietuvos Valdžią pasitikėjo gerais Lenkų Valdžios norais, ypač kuomet ši atkartotinai skelbė savo pareiškimą, jog Lenkija visada yra geidusi surasti draugišką išrišimą visų klausimų, kurie tik Lenkijos ir Lietuvos liečiasi. Girdi, jeigu ir butų net pertraukti betarpus susinešimai, tai Lenkija pasiryžusi yra visus galimus ginčus užbaigti visokiais kitais budais, kurie yra vartotini tarp kulturinių tautų, bet nenorinti griebtis ginklo. Tokia deklaracija buvo Lenkų pareikšta rugpjučio 23 dieną Rygos Konferencijoj.

Tačiaus Lenkai, nepaisydami šio pareiškimo ir neatsakydami ant musų notos iš Rugpjučio 27 dienos ir net nelaukdami užbaigos pradėtų derybų Kaune, sukoncentravo palei Augustavą savo didesnę kariuomenę ir Rugpjučio 30 dieną visai netikėtai užpuola ant Lietuvos nedidelio burio daug didesnėmis pajiegomis. Lietuviai, nesitikėję taip didžiai juos viršyjančių pajiegų, buvo priversti trauktis Kalvarijos link, panešdami nuostolius užmuštais ir sužeistais.

Anksčiau privedamieji atsitikimai aiškiai parodo, jog Lenkų Valdžia, skelbdama savo draugišką ir taikų prie Lietuvos atsinešimą, yra pasiryžusi užimti Lietuvos teritoriją ginkluota pajiega. Tokiu tat budu išeina, jog Lietuvai nepasilieka nieko daugiau, kaip tik gintis visokiais galimais budais, kad užstojus kelią naujam Lenkų įsiveržimui į jos teritoriją. Kraujo praliejimas galėtų buti sustabdytas, jeigu Lenkai tiktų laukti iki bus nustatyta laikinoji sutinkant su Lietuvos Valdžia, demarkacijos linija."

Suteikdamas Jums šią savo valdžios notą, naudojausi proga išreikšti musų valdžios patenkinimą delei priimto Suvienytų Valstijų Valdžios nusistatymo, butent, kad Lenkija neišeitų iš savo etnografinių rubežių, ir kad tuomi butų sulaikyta bereikalingas kraujo praliejimas ir drauge pasitikiu, jog Suvienytų Valstijų Valdžia išras galimu surasti priemonių, idant jos nusistatymas butų pravestas ir nebutų paniekintas delei by kokių pramanytų strategijos žvilgsniais reikalų.

Užtikrindamas pagarbos ženklus, lieku ir tt.,

J. Vileišis,
Lietuvos Atstovas
Amerikoje.

Naujas atsilieptimas delei Lietuvos Respublikos pripažinimo.

Balandžio 3 dieną š. m. Valstybės Sekretorius, B. Colby, yra ypatiškai prie pasimatymo pareiškęs, jog Lietuva greitu laiku susilauksianti nuo Suvienytų Valstijų to, ko ji reikalaujanti, butent Lietuvos Valstybės nepriklausomybės pripažinimo.

Po šių pažadų Lietuvos Atstovybė yra įteikusi keletą raštų, kuriuose buvo priduodamos įvairios žinios apie Lietuvos Valstybės kuriamąjį darbą ir prašoma veikiau išpildyti pažadus. Tačiaus prasidėjo rinkimų kampanija, paaiškėjo, kad gal Amerikos lietuviai, kaipo piliečiai, ne tiek daug gali savo balsais nusverti, negu kitos tautos ir Lietuvos nepriklausomybės pripažinimo klausimas tapo ne tik atidėtas į šalį, bet spaudoje pradėjo aiškėti Amerikos Valdžios nusistatymas, jog ir apskritai Lietuvos pripažinimas kaip ir nesutinkąs su bendru Amerikos Valdžios nusistatymu link plačiosios Rusijos ateities. Tuomet Lietuvos Atstovybė, pasiremdama tomis neoficialinėmis žiniomis, rugpjučio 9 dieną yra įteikusi Valstybės Sekretoriui šiokio turinio raštą:

Valstybės Sekretoriui
Bainbridge Colby,
Washington, D. C.

Gerbiamas Tamista:

Paskutiniu laiku aš turėjau garbės įteikti Tamistai keletą pranešimų apie ypatingus Lietuvos Respublikos gyvenime įvykius, kurie rods aiškiai reikalauja kokios nors atmainos santykiuose tarp Lietuvos ir Amerikos ir į kuriuos ir dabar aš turiu garbės kreipti Tamistos domę. Lietuvos Steigiamasis Seimas yra priėmęs tam tikrą savo Konstituciją ir pastatęs savo valdžią sutinkant su pilnai teisėtu pačios Lietuvos liaudies noru.

Lenkų valstybė, kaip tik gavo smugių nuo Rusų Tarybų, pripažino pagaliaus svarbumą turėti draugiškus ryšius su Lietuva, ir formaliai pripažino Lietuvos nepriklausomybę. Pati gi Lietuva nieko kito nenori, kaip tik ramiai ir santaikoj gyventi su savo kaimynais. Jeigu Lietuvos santykiai su Lenkija buvo neganėtinai geri, tai tame buvo jos pačios (Lenkijos) kaltė ir visų tų valstybių, kurios palaikiusios yra jos norą užimti Lietuvos teretoriją ir kurios nenorėjo sutikti, jog Lietuva tur tą pačią teisę buti nepriklausoma, kaip ir Lenkija. Vilnius, ta Lietuvos sostinė, kurią buvo Lenkai užėmę, šiandien jau yra Lietuvos rankose ir delei tos priežasties galima laukti pagerėjimo santykių tarp abiejų valstybių. Pritariant Didžiosios Britanijos valstybės ir su žinia kitų Santarvės Valstybių, Lietuva yra padariusi ir pasirašiusi ant taikos sąlygų su Rusų Tarybų Respublika, o šios sąlygos yra užtikrinusios Lietuvai etnografinius Lietuvos rubežius pasieny su Rusija ir palikusios aptarti savo sienos rubežius su Lenkija, Latvija ir Vokietija.

Iš pradžios apgalingos bolševikų pajiegos nenorėjo prisilaikyti Lietuvos taikos sąlygų. Užėmė Vilnių ir kitus miestus, bolševikai pradėjo tverti ant vietos savo civilę valdžią, steigti savo revoliucionierių teismus, uždarė visus einamus Lietuvių laikraščius, suareštavo ir sukišė į kalėjimą įžymius veikėjus, užkrovė ant gyventojų nepakeliamas rekvizicijas ir pradėjo grobti ir kankinti Lietuvos gyventojus. Priešais tokį biaurų taikos laužimą ir Lietuvos neutralumo negerbimą, griežtai protestavo Lietuvos Valdžia. Pagaliau, kuomet bolševikai pamėgino užgrobti lietuvių garvežius, vagonus ir kitą medžiagą tarp Lietuvos ir bolševikų kariuomenės ištiko susikirtimas, delei kurio buvo aukų iš abiejų pusių ir jau rodėsi, kad tarp Lietuvos ir bolševikų ištiks naujas karas, neveizdint į tat, kad taika vos tik nesenai tapo su jais padaryta. Liepos 20 dieną Lietuvos Valdžia ir pasiuntusi Sovietų Valdžiai ultimatyvę notą, reikalaudama, kad visi neteisėti bolševikų darbai apsistotų ir kad patsai Vilnius butų atiduotas valdyti Lietuvos civilei valdžiai. Atsakydama į šią notą, Rusų Tarybų Valdžia pareiškė, jog ji norinti išvengti by kokių nesutikimų su Lietuvos valdžia ir pasiulė sudaryti bendrą komisiją taikos sąlygomis pildyti. Tasai pasąlygoms pildyti. Tasai pašiandien aš gavau nuo savo Valdžios žinoti, jog Rusija tinkanti pilnai evakuoti Lietuvos teritoriją. Taip pat nuo Valdžios gavau žinią, jog rugpiučio 6 deną Lietuvos Steigiamasis Seimas yra ratifikavęs taikos sąlygas.

Kaip Amerikos Suvienytų Valstijų Valdžia žiurės į tą padarytąją taiką, tai klausimas didelės žinoma svarbos delei Lietuvos. Gerbiamas Valstybės Sekretorius be abejo turės pripažinti, jog aš neturiu oficialių žinių ne tik šiuo klausimu, bet ir apskritai, kaip Valstybės Departamentas veizdi į Lietuvos nepriklausomybės pripažinimą ir todel aš priverstas esu skaitytis su žiniomis, kurios patenka spaudon. Iš to šaltinio aš gaunu patirti, jog Suvienytų Valstijų Valdžia neranda galimu pripažinti nė vienos naujos valstybės, kurios išdygusios yra ant teritorijos, kuri prieš karą prigulėjo Rusijai, išskyrus Lenkiją ir Suomiją, ir kad tos visos valstybės, kurios šiandien de facto gyvuoja, kaipo neprigulmingos, privalo pasilikti po Rusijos priežiura ir kad jos privalo liktis kaip ir po Rusų tautos globa, po globa tos Rusų liaudies, kuriai panorėjus tos teritorijos tur but grąžintos. Jeigu butų toksai nusistatymas, kaip iš spaudos matyti, tai Amerikos Valdžia negalinti padarytosios Lietuvos taikos su Rusų Tarybų Valdžia (kaip lygiai ir sutarčių, kurios buvo padarytos su Estija arba kurios bus padarytos su Latvija ar Suomija) teisėta ir priverstina, bet žiuri į ją, kaipo į tokią, kuri gali buti atmesta ateityje, jeigu tik Rusijos liaudis panorėtų kuo met nors atsiimti atgal užim tąsias šių valstybių teritorijas.

Tegul bus leista man tikėti, jog Valstybės Departamento nusistatymas neatatinka tam, kaip iš spaudos matomas. Jeigu yra tiesa, jog bolševikų negalima išgriauti karine pajiega, kaip tat paaiškėjo iš Lenkijos sutriuškinimo, tai argi nebutų tinkamiausia išeitis, jeigu visos valstybės, kurios yra prieš bolševikus, pripažintų, jog Rusijos pasienių valstybės tur teisę daryti sutartis su bolševikais ir jog tos sutartįs privalo buti apsaugojamos ir visų kitų valstybių? Lietuva trokšta gyventi santaikoj su visais savo kaimynais, o ypatingai su didele ir galinga Rusija, neatsižiurėdama į tat, kokia yra jos valdymo forma. Lietuva turėjo daryti santaiką su Rusų Tarybomis arba stodama su jomis karan, padidinti bolševikų pajiegas sutinkant su ta nuomone, kuri šiandien rods yra įsigalėjusi, jog keliant karą prieš bolševikus jis įgauna tik didesnės stiprybės. O jeigu - gi padarytoji su Rusų Tarybomis Lietuvos taika nebutų kitų valstybių gerbiama, jeigu tai yra tik tarsi koksai popiergalis ir jeigu Lietuva turėtų buti vėl atgal grąžinama prie Rusijos liaudies, tai visa ateitis išrodytų perdaug jau chaotiška. Sakoma, jog Amerikoj yra apie milioną gyventojų, kurie paeina iš Lietuvos. Gal apie pusę iš jų yra Amerikos piliečių. Apie penkiosdešimtis tukstančių jaunuomenės iš jų dalyvavo Amerikos armijoje laike paskutinio karo. Jie visi šventai tikėjo Amerikos Valdžios pranešimams, jog jie yra siunčiami kariauti, kad pravedus pasaulyje prin cipus tautų apsisprendimo teisės, kad apsaugojus šventenybę įvykusių sutarčių ir kad apgynus mažųjų tautų teises prieš didesniųjų užgrobimus. Suprantama, jog jie visados buvo ir šiandien yra giliai užinteresuoti Lietuvos likimu. Jie visados yra laukę ir šiandien nuoširdžiai laukia kokių nors ženklų, kad pagaliaus ir kokios moralės paspirties iš pusės Suvienytų Valstijų delei Lietuvos nepriklausomybės. Pa ti Lietuvos Valdžia, žinodama, kaip meilingai Amerikos politika visados atsinešdavo prie naujųjų respublikų, nepameta vilties, jog Amerikos Valdžia suras kokius nors kelius, kad viešai parieškus savo atsinešimą prie Lietuvos. Bet iki šiol vienatiniu viešu Amerikos Valdžios dokumentu, kursai parodo jos nusistatymą, buvo kaip ir atsisakymas pripažinti Lietuvą, kursai buvo iš reikštas laiškuose prie Lietuvių Tautos Tarybos, kurie praėjusią žiemą buvo paskelbti ir kurie yra iššaukę tarp lietuvių ir jų draugų didį nepasitenkinimą. Taigi ar-gi nėra galėmybės jau šiandien duoti koksai nors palankesnis atsakymas?

Baigdamas šį raštą ir kreipdamas Tamistos domę į išdėstytus motyvus pirmoj šio rašto dalyje, turiu garbės išnaujo prašyti, idant Suvienytų Valstijų Valdžia oficialiai pripažintų Lietuvos Valdžią.

Užtikrindamas aukštos pagarbos ženklus, turiu garbės likti, Jusų ir tt.,

Jonas Vileišis,
Lietuvos Atstovas
Amerikoje.

Ant šito rašto buvo gautas rugpiučio 23 dieną Lietuvos Atstovo vardu, toksai atsakymas:

"Valstybės Departamentas yra gavęs Jusų laišką iš rugpiučio 9 dienos, 1920, drauge su telegramu apie įvykusią sutartį tarp Lietuvos atstovų ir Rusijos Tarybų. Šiame laiške nurodyta įvairųs didesnės svarbos įvykiai, kurie Tamistos nuomone turėtų išaukti šiokią tokią atmainą santykiuose tarp Amerikos ir Lietuvos liaudies, išdėstoma detaliuose tų įvykių reikšmė ir užbaigoje išnaujo pakeliamas reikalavimas, "idant Suvienytų Valstijų Valdžią pripažintų Lietuvos Valdžią." Atsakydamas į tat, Departamentas atkreipia Tamistos domę į laiškus, kurie buvo šio Departamento pasiųsti Lietuvių Tautos Tarybai iš iš Spalių 15 dienos, 1919 m., Lietuvių Egzekutyviam Komitetui iš Sausio 7 dienos, 1920, ir į šio Departamento notą Italijos Pasiuntiniui, kuri nota buvo paskelbta laikraščiuose rugpjučio 11 dieną, 1920 m. Tuose dokumentuose aiškiai išdėstyta Amerikos Valdžios politika link platesnio klausimo, sulig kurio Jusų liaudies padėtis yra tinkamiausiu pavyzdžiu (The policy of the American Government towards the larger problem, of wich the situation of your people is an excellent example), ir Departamentas nemato mainyti šio nusistatymo. Tačiaus viešoj spaudoj pasirodė įvairių komentarijų, kuriuose ši palanki link Rusijos politika skaitoma kaip ir atmetimu tų Rusijos tautų, kurios jos pasieniais gyvena ir kurios trokšta įgyti laisvą ir nepriklausomą tautinį gyvenimą (some comments, which interpret this statement of friendly purpose towards Russia as a rebuff to the non-Russian peoples along the border, who aspire to a fuller and free national life).

Naujausio Išradimo Siuvama Yla.

Su šita yla galima pasitaisyti čeverykus, maišus, karpetus ir kitus didelius ir mažus pataisymus. Šita yla sutaupys jums pinigų ir laiko. Ji siuva gerai, greitai ir dručiai kaip mašina. Prie ylos randasi kamuolėlis siulo ir 2 adatos. Kaina $150.

DOVANA "Amer. Lietuvio" Skaitytojams.

Kas per mumis užsirašys visiems metams laikraštį "Amerikos Lietuvį" už $2.50, tai aplaikys siuvama yla už pusę kainos. Prisiųskite iš viso $3.25, tai aplaikysite visiems metams "Amerikos Lietuvį" ir siuvamą yla. Siunčiant pinigus, adresuokite:

S. P. TANIS & CO.,
31 E. 112-TH ST., CHICAGO, ILL.

IŠEIS PIRMĄ SAVAITĘ RUGSĖJO

Jau priimama prenumeratos ir galima išsirašyti "Artojas" pavieniais numeriais. Kurie norėsit matyti pirmą "Artojo" numerį, tuoj duokite užsakymus, nes galite likti visai nematę. Pinigus siųskite pačto ženkleliais arba money orderiais ir registruotuose laiškuose.

PRENUMERATA METAMS $1.00.

PAVIENIS NUMERIS 10c.

"ARTOJAS"
E. 79-th STREET, (Corner Superior Avenue),
CLEVELAND, OHIO.

AR NORI SUSISIEKTI
Su Visu Pasauliu?
Jei nori, tai klausyk musų patarimo ir nusipirk
Vadovėlį Esperanto Kalbos
174 pusl., gražiais audeklo viršeliais,
Kaina $1.25.

Adresuok:
"AMERIKOS LIETUVIS,"
15 Millbury Street, Worcester, Mass.

Kas tur ausis teklauso skaitančių, kas turi akis pats teskaito musų karžygiškos kariuomenės leidžiamą laikraštį

"Kariškių Žodis"

"KARIŠKIŲ ŽODIS" aprašo visus Lietuvos kariuomenės žygius, kovas, smarkius mušius, kad brangiai Tėvynei laisvę iškovoti, kad apgynti musų brolių turtą, gyvybę nuo lenkų plėšikų piktųjų, nuo vokiečių ir rusų grobonių plėšriųjų.

"KARIŠKIŲ ŽODIS" ryškiai atspindi karštą Lietuvos kariuomenės Tėvynės meilę ir jos pasiryžimą gynti Lietuvą iki paskutinio kraujo lašo ir iškovoti tokią Lietuvos valstybę, kurion galėtų sugrįžti ir sugrįžę laimę rasti visi po pasaulį išsiblaškę vargstantieji tikri Lietuvos sunus.

"KARIŠKIŲ ŽODIS" skelbia nukautųjų (užmuštųjų), sužeistųjų, nelaisvėn patekusiųjų ar be žinios prapuolusiųjų bei kovose atsižymėjusiųjų ir apdovanotų kariškių vardus.

Taigi, kiekvienas Amerikos lietuvis, kuris Lietuvos Tėvynės išsiilgęs, kuris nori žinoti, kaip Lietuvos kariuomenė savo krauju musų žmonėms laimingą kelią kloja, teskaito ir teplatina.

"K A R I Š K I Ų Ž O D Į"

"KARIŠKIŲ ŽODIS" eina vieną kartą į savaitę. Kaina metams 2 doleriu, kuriuos galite pasiųsti registruotame laiške. Adresas:

"KARIŠKIO ŽODŽIO" REDAKCIJA,
KAUNAS, LITHUANIA.

Ši (Amerikos) Valdžia visados laikėsi to įsitikinimo, jog Rusija — ir tai Rusija 1917 — tur dalyvauti prie nustatymo savo rubežių. Amerikos liaudis užjaučia troškimams tų ne Rusijos tautų, kurios gyvena jos pakraščiais, kad jos išgautų kiek galima platesnias teises prie patvaldybos, bet ji tvirtai tiki, jog kiekviena pastanga sudaryti pastovius santykius, rišant šį platų klausimą, be pasitarimo ir širdingo pritarimo tokios valdžios, kuri butų visos Rusijos liaudies, kaipo tokia visų pripažinta, gali išeiti ant niekų. Iki visos partijos, kurios šiame klausime užinteresuotos, negali sudaryti draugiškos sutarties tarp savęs, iki tol nėra vilties, kad butu pastovus susitarimas.

Aš esmu Jusų nuolankus tarnas,

(Pasirašo)
Norman H. Davis,
Acting Secretary of State.

Toksai tai buvo gautas iš State Departamento atsakymas. Jis sukelia nemažai klausimų, tačiaus jau gerai, jog norėta buti palankesniu.

J. Vileišis,
Lietuvos Atstovas Amerikoje.

NAUJI RAŠTAI.

"Pasiuntinys" (mėnesinis krikščioniškas laikraštis), 4 pusl., leidžiamas lietuvių evangelikų. Redaguoja kun. J. J. D. Razokas. Adresas: 2526 W. 45-th Place, Chicago, Ill.

"Pasiuntinio" redakcija savo straipsnyje pasako, kad "laikraštis bus tikybinis —krikščioniškas, bet vedamas grynai tautinėje dvasioje... Jis ypatingai rupinsis protestantizmo atgaivinimu bei sudrutinimu tarp lietuvių." Politika "Pasiuntinys" "perdaug neužsiiminės" ir neduos vietos įvairioms politinėms idėjoms, pavd., racionalizmui, komunizmui ir kt.

"Trimitas" (Lietuvos Šaulių Sąjungos organas), N2.

Šis "Trimito" num. yra daug mažesnio formato, mažesnis puslapių skaičium (32 pusl.) ir nebeturi viršelių, kaip kad N1. Bet turinio žvilgsniu ir šis antras "Trimito" num. yra gana įvairus: yra jame eileraščių, trumpų vaizdelių, straipsnelių ir keletas žinučių, šiek tiek nušviečiančių Lietuvos šaulių darbuotę. Kas iš lietuvių amerikiečių norėtų susipažinti su šiuo Lietuvos šaulių organu, lai rašo jam sekamu adresu: Laisvės Alėja Nr. 26, Kaunas, Lietuva.

TOLSTOJUS PRANAŠO ROLĖJE.

Paryžius. — Žinomo visam pasaulyj rusų rašytojo Levo Tolstojaus sunus, kaip rašo laikraščiai, paskutiniu laiku sulošė pranašo rolę Viename susirinkime laikraščių bendradarbiams Tolstojus pareiškęs, jog Amerika greitu laiku busianti komunistiška.

Tolstojus nekurį laiką gyveno Suvienytose Valstijose ir darbavosi tarp rusų ateivių.

JUOKAI

Trįs žydai.

Senai, labai senai, kuomet Lietuvoje dar nebuvo žydų, vieną gražią dieną trįs jauni žydeliai atkeliavo į Lietuvą apsižiurėti, ar nepatiktų jiems čionai apsigyventi ir varyti savo gešeftą. Lietuvos kaimai ir miesteliai jiems labai patiko ir jie norėjo apsigyventi, bet vargas, kad negali susikalbėti.

Bevaikščiodami ir beklaidžiodami po Lietuvą, jie sutiko vieną vokietį, su kuriuom galėjo tinkamai susikalbėti. Žydeliai papasakojo vokiečiui, su kokiu tikslu jie čia atkeliavo ir delei kokios priežasties negali apsigyventi. Vokietis, išklausęs jų pasiskundimų, valandėlę pagalvojęs, tarė:

—Jei jųs duosite man kiek vienas po šimtą, aš jus išmokysiu lietuviškai kalbėti į tris dienas.

Žydeliai nustebo, pagalvojo ir visi trįs su džiaugsmu sudėjo vokiečiui tris šimtus auksinų.

Vokietis tą paėmė pinigus, parsivedė žydelius namo, gerai pavalgydino ir pradėjo mokyti juos lietuviškai kalbėti.

Vokietis liepia žydeliams sakyti: "Mes trįs, taip buvo, taip ir bus." Ir patarė jiems atkartoti tuos tris sakinius iki jie juos gerai iš atminties išmoks.

Kuomet žydeliai tuos tris sakinius gerai išmoko, vokietis pareiškė jiems, kad jie dabar jau žino visą lietuvių kalbą ir gali keliauti per visą Lietuvą. Tuomet nuvedė jis juos pas girią, parodė kelią, kuriuo liepė jiems keliauti, atsisveikino su jais ir nuėjo namo. Žydeliai, padėkoję vokiečiui už jo gerą širdį, leidosi kelionėn, atkartodami išmoktus sakinius. Jie bekeliaudami priėjo didelį vieškelį, pamatė pagrabėj gulintį negyvą žmogų, prie kurio priėję sustojo.

Vieškeliu atžvanga, atvažiuoja policija, kuri pamačiusi žydelius ir negyvą žmogų, sustoja.

—Izraelitai, ką jųs padarėte? — rusčiai paklausė urėdninkas.

—Ui, mes trįs, — atsakė nusiminę žydeliai.

—Judošiai, jųs žmogų užmušėte? — piktai atkartojo urėdninkas.

—Taip ir buvo, — atkirto žydeliai.

— Jųs bestijos, dabar pateksite į kalėjimą, — lipdamas iš vežimo tarė urėdninkas.

Ui, taip ir bus, — drąsiai tarė žydeliai.

Urėdninkas paliepė sargybiniams tuojaus areštuoti visus tris žydelius ir gabenti į kalėjimą.

Ne prie tos meilinosi.

Sudžiuvėlis: — Niekaip negaliu suprasti, kokiu budu Tamsta toks diktas pasidarei, kuomet aš visomis išgalėmis pataikaujų musų šeimininkei ir meilinuosi prie jos dukters, o vis delto vos tik nuo bado apsiginu?

Storulis:—Aš meilinuosi prie virėjos.

Vienas gudrus, o antras dar gudresnis.

Jurgis, eidamas gatve, rado sidabrinį dolarį. Tai pamatė Mykolas ir sako, kad tai jo esąs tas dolaris, nes jis jį nesenai pametęs ir dabar jieškąs.

—Gerai, — sako Jurgis. —Bet pasakyk man, brolau, ar tavo dolaris buvo su skyle?

Mykolas pamanė, jog Jurgis rado dolarį su skyle ir sako:

—Taigi, su skyle buvo; tai tas pats, kurį aš pamečiau.

Jurgis parodo Mykolui sveikutėlį dolarį ir juokiasi žiurėdamas į pastarįjį, kuris norėjo pasisavinti radinį.

Priežastis.

Žmona:—Štai ši knyga sako, kad vyrai nuplinka delei nuolatinio jų smegenų veikimo.

Vyras:—Taip, ir aš manau, kad moterims neauga barzdos delto, kad jų smakras niekuomet nesustoja judėjęs.

Visos žvaigždės taip daro.

P-lė Svajotoja:—Man įdomu butų žinoti, ką žvaigždės veikia dienos metu?

Aktorius:—O, aš daug jų pažįstu, kurios iki pietų miega.

Saliono pasikalbėjimas.

Šeimininkė: — Jau lietus pradėjo lyti, tad Tamsta geriau turėtum pasilikti pas mus ant vakarienės.

Svečias:—Labai širdingai ačiu! Bet oras nėra taip baisiai blogas, kad aš delto turėčiau likti pas Tamstas.

"Fifty-fifty."

Nesenai pas Syracuse miesto klerką atėjo viena senyva pora išsiimti apsivedimo laisnių.

— Kiek metų Tamsta turi ir kiek metų turi Tamstos draugė? — paklausė klerka, paimdamas plunksną į ranką.

—Misteri, — nusišypsojo busiantis jaunavedys, kreipdamasi į paraudonavusią savo sužiedotinę, — čia tai reikalas su "fifty-fifty."

Jis sutinka su tuo.

Petras: — Važiuojant traukiniu tiktai į 7 milionus metų pasiektumėm tą žvaigždę.

Pranas:—Aš žinau tai, nes man jau teko tokiu traukiniu važiuoti.

Pėsimistiškas.

Senas kapitonas (į valkatą): — Ar gi tau nepabosta nuolatos valkiotis, nieko neveikiant?

Valkata: — Basiai. Bet aš niekuomet nesiskundžiu. Nesa žinau, kad kiekvienas turi savo bėdų.

Viena iš švelnosios lyties.

Daktaras, pas kurį buvo atėjusi moteris su perkąsta ranka, apžiurėjęs ir aprišęs žaizdą, pastebėjo:

— Nelabai aišku man, koks gyvulys sukando Tamstos ranką. Žinau tik, jog ne arklys įkando Tamsai, nes žaizda yra permaža ir jog ne šuva, nes žaizda yra perdidelė.

— O, daktare, tai nebuvo gyvulys! — susuko paciektė. Tai buvo moteris. cientė.—Tai buvo moteris.

Paveldėjimas.

Mokytoja: — Pasakyk man, Juozuk, iš kur mes gauname vilnų?

Juozukas:—Nuo avių.

Mokytoja:—Gerai! O ką gi iš vilnų galima pagamінti? (Tyla). Iš ko gi tavo kelinės yra padarytos?

Juozukas:—Iš senų tėtės kelinių.

Puikus klausimas.

—Tėtė, kas sakė, jog Jurgis Vašingtonas negalėjo pameluoti?

— Jo biografai, mano sunau.

— Bet iš kur mes žinome, kad jo biografai nemeluoja?

VISI BIZNIERIAI GARSINKITĖS "AMERIKOS "LIETUVYJE."

DABAR YRA LAIKAS PASIŲSTI PAGELBĄ SAVO GIMINĖMS LIETUVOJE.

Kaip tai: drapanų, valgomų daiktų, pinigų ir taip toliau.

Mes siunčiame į Lietuvą visokius daiktus. Keliaujantiems Lietuvon parduodame laivakortes; taipgi pertraukiame keleivius iš Lietuvos. Ypatingai prižiurime šeimynas ir neturinčius pasportų.

Rašykite tuojaus ir gausite visas informacijas ir busite užganėdinti.

The Lithuanian Marine, Forwarding Co.,
203 W. 33 St. New York, N. Y.

Svarbus Pranešimas.

Providençe ir apielinkės lietuviams, kad aš atidariau krautuvę su visokiais valgiais ir gėrimais, po numeriu 34 LENA ST., OLNEYVILLE, R. I. Turiu pranešti, kad aš užlaikau viską švariai ir parduodu pigiau negu kur kitur. Taigi, meldžiu atsilankyti pas savo tikrą Lietuvį su visokiais reikalais, o užtikrinų, kad visi busite užganėdinti. O kas yra geriausia, tai kad galima visko bus pas mane gauti ir nedėlioje ir kitomis dienomis, kada buna kokios šventės.

Visi atsilankykite pas —
JONĄ DAMELEVIČIŲ,
34 LENA STREET,
PROVIDENCE, R.I.

100,000 Sveikatos Knykų Patiekiama Dovanai !!!

Jeigu nori žinoti: kaip geroj sveikatoj plaukus užlaikyti — pleiskanas išnaikyti, slinkimą ir pražilimą sustabdyti; kojų ir kitų kuno dalių prakaitavimą prašalint; visokį niežėjimą panaikint; negerą iš burnos kvapą resuok: prašalint, t.y., dantis sveikai užlaikyt; turėt gražų ir sveiką veidą; akis sveikai užlaikyt; ir žinot apie visokias ligas ir jų prašalinimą, — tai reikalauk, prisiųsdamas dvicentį pašto ženklą, SVEIKATOS KNYGOS. Adresuok:

SVEIKATA, 2023 Saint Paul Ave., CHICAGO, ILL.

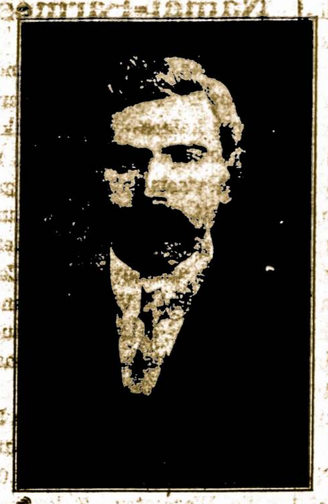

M. Paltanavičia,

Ar Važiuosi į Lietuvą?

Mes geriausia patarnaujam važiuojantiems į Lietuva.

Jeigu važiuoji, pirk pas mus šifkortę, mes jumis kuogeriausia patarnausime ir parvažiuosite gražiai.

LAIVAKORČIŲ KAINOS

III KLESOJE:

Į HAMBURGĄ	$115
Į BERLINĄ	$120
Į DANCIGĄ	$125
Į LIBAVĄ	$145
Į ROTTERDAMĄ	$100
Į FRANCIJĄ	$87—50

II KLESA.

Į HAMBURG	$180

ir 5 dol. taksų.

Pinigus siunčiame už žemiausią kursą, visados kreipkitės pas mus.

M. Paltanavičia,
15 Milldury St.,
Worcester, Mass.

IŠRADĖJAI.

Prisiųskite man modelį arba piešinį savo išradimo išegzaminavimui.

Įsigygite mano išradimų knygutę vardu: "Patarimai Išradėjams," kurią DOVANAI gausit.

Marcin Labiner

Patentų Advokatas (A. C.)
15 PARK ROW, NEW YORK

Severos Gyduoles užlaiko šeimynos sveikatą.

Tyliai kenčiančios.

Daugelis moterų ir jaunų merginų kenčia tyliai visokias negales ingimtas savo lyčiai. Tokios negalės paprastai apsireiškia skausmais strėnose, šonuose, klubuose, šlaunyse ir žemutinėje pilvo dalyje, dažnais galvos skaudėjimais; jas meta karštin ir šaltin.

SEVERA'S Regulator

(Severos Regulatorius) yra tikras vaistas nuo tokių ligų, sutaisantis nereguliarumus, nuo kuriu moterys ir merginos serga. Per ilgus metus jis buvo geriausia dovana ir nešė kuogeriausias pasekmes. Gauk jį pas savo aptiekininką. Žiurėk, kad butų "Severos". Kaina $1.25 ir 5c mokesčių.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

KAM KENTĖTI?

Raumatizmo, neuralgijos ir raumenų gėlimai greitai nustoja, jeigu patrini su

PAIN-EXPELLER

Vaizbaženklis užreg. S. V. Pat. Ofise.

Žiurėk, kad gautum tikraji-garsuji per daugiau kaip 50 metų.

Reikalauk, kad turėtų Ikaro (Anchor) Vaizbaženklį.

Lietuvos Garlaivių B-vės Reikaluose.

KĄ MUMIS RAŠO DR. J. ŠLIUPAS.

Gerbiamieji:—

Laivyno Komisija, beje Martynas Yčas, pirmininkas Lietuvos Garlaivių Bendrovės, ir kap. Stulpinas, L. G. Bendrovės reikalų vedėjas, jau dvi savaiti viešši Londone ir deriasi su Anglais, pirkdami Lietuvai laivus, ir jų darbas eina gana pasekmingai.

Rašo iš ten, kad butumėme pasirįžę laivą sutikti jau šiame mėnesyje, ir telegraphuos, kada pribus.

Pas mus dar neperdaug įplaukė pinigų už akcijas iki šiolei, vos tik 6,677.00. Užpirkimui laivų rodos, tuomsyk Komisija susigraibė (juk aš nusiunčiau pasiskolinęs $100,000.00) bet kitiems reikalams truksta. Komisija ran rašo "Buk pasiruošęs $25,000.00 turėti, nesa velk pareikalausime, reikia anglių ir provizijai."

Tad matote, gerbiamieji, koks dabar padėjimas yra, Ar-gi leisime reikalui žlugti tik delto, kad negalėsime nė $25,000 nusiųsti, kada prireikia?

Jeigu Amerikos Lietuviai mažai interesuosis tuo dalyku, aš busiu priverstas akcijas pardavinėti svetimiems. O juk man ir kitiems rupi sutverti lietuviškas laivynas, ne svetimas. Nuoširdžiai prašau pasistengti ir mėginti trumpu laiku bent 25 akcijas kiekvienas parduoti, kad nors tuomi tarpu galėtumėme visus plyšius užkamšyti.

Turiu jau ir pasažierinio laivo paveikslą ir prisipažįstų, kad gražumas laivo įstabinantis yra. Bus visiems džiaugsmo nemaža, kada jį pamatys.

Ir šiaip atsišaukia Lietuvių dirbusių svetimuose laivynuose, inžinierių, jurininkų, ir kitų, kurie pasirengę dirbti ant mūsų laivyno. Tad nestokoja savo žmonių, kurie užims vietas, apsieisime be svetimų. Darbininkų turėsime.

Bet trūksta pinigų. Čion visa kliūtis. Tą kliutį turime pergalėti. Svetimos kompanijos mums pinigų siulo, ir butų jų gana tuojau. Bet kaip sakiau, mes norime, kad Lietuviai apsieitų be svetimų. Už tai-gi dar sykį meldžiu ir raginu, pasistengkime parduoti akcijas, kad bent trumpiausiu laiku sudarytumėme sumą $25,000.00.

Nuo Jusų pasidarbavimo gerbiamieji, priguli, ar pavyks darbas ar ne. Laukiu Jusų atsakymo tuojaus, o geriausias atsakymas bus, kada kiekvienas agentas tuojaus prisiųs pinigus bent už 25 akcijas....

Broliai, tad visi darban suskubėkime!

Lietuvos Garlaivių Bendrovės
Generalis Agentas,
D. J. Šliupas.

Rugs. 11, 1920,
Scranton, Pa.

Akcijas — šerus pirkite pas mumis, 30 dol. už šėrą ir 3 dol. organizavimo reikalams; penki šėrai padaro nariu, dalyvaujančiu kompanijos sprendimo reikaluose. Pasiskubinkite, nes reikalas yra greitai šaukiantis.

Pirkite pas mumis:

M. Paltanavičia 15 Millbury St. Worcester, Mass.

BAMBINO

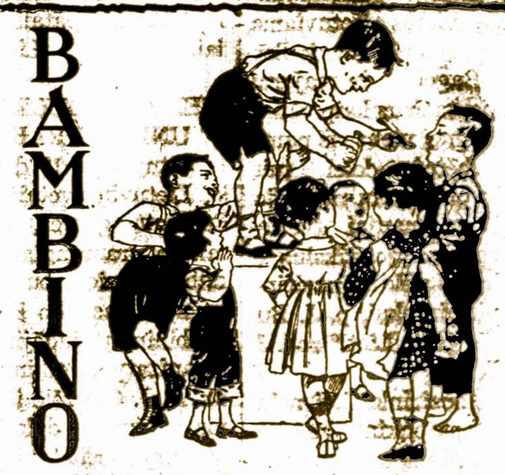

Vaikai myli ji! Jie prašo daugiaus!

Jis užlaiko vidurius geroj tvarkoj. Jis vaikus padaro linksmais ir sveikais! Susideda iš tyriausių sudėtinių ir neturi savyj nuodingų dalių. Saugus, užtikimas, vidurius paliuosuojantis vaistas! Veikia greitai—maloniai.

Pirm negu pirksi, žiurėk, kad "Bambino Lėlės" paveikslas butų ant pokelio.

50c. vaistinyčiose arba 60c. su persiuntimu, užsisakant nuo šeimynos.

F. AD. RICHTER & CO., Bush Terminal Bldg. No. 5, BROOKLYN, N. Y.

CUNARD LINE

S. S. "SAXONIA IŠPLAUKS SPALIO 30

PLYMOUTH-CHERBOURGA-HAMBURGA.

KREIPKITĖS Į ARTY MIAUSIĄ AGENTĄ.

VIETOS ŽINIOS

ĮSPUDŽIAI.

Panedėlio vakare, 6 d. rugsėjo, man teko buti ant "Aušrelės" parengto bankieto. Nors man teko dalyvauti daugybėj parengtų balių, bankietų ir šiaip vakarų, bet niekur neradau tokių įspudžių, kokius atjaučiau panedėlio vakare.

Įėjus į kambarį, žmogus jautėsi lyg apgaubtas kokia malonia atmosfera — viskas puikiai išpuošta, stalas gražiai padengtas, ir viskas taip sutaisyta, kad negalima nei atsidžiaugti. Ilgai nelaukus, pirmininkas V. M. Čekanauskas pakvietė visus prie puikios vakarienės, kuri buvo surengta pasidarbavimu tam tikro komiteto.

Baigiant vakarienę, buvo atlikta mažas programas. Musų veikėjai, kaip tai, adv. A. J. Miller, "Am. Liet." red. J. Baniulis, pasakė trumpas prakalbas, išreikšdami mintis apie "Aušrelę" ir jos veikimą. Taipgi garsųs vietiniai dainininkai — solistai, p-lė I. Avietėnaitė ir p. P. Skrickis padainavo po keletą dainų.

Po programo sekė šokiai ir žaislai, kurie buvo grynai lietuviški. Visi, seni ir jauni, čia ir Lietuvoj gimę dalyvavo juose. Išsikrųjų tas viskas darė labai malonų įspudį ant manęs ir ant visų kitų, ir aš manau, kad visi likos pilnai užganėdinti. Geistina daugiaus panašių vakarų. J.

IŠ LIET. PIL. S-GOS SUSIRINKIMO.

Pereitą nedėldienį, 12 d. rugsėjo, 2 val. po pietų, Rialto teatre, įvyko organizacinis Lietuvių Piliečių Sąjungos kuopos susirinkimas, kurį sušaukė tam tikras vietos komitetas. Šis komitetas, skelbdamas Liet. Pil. S-gos pirmąjį susirinkimą, pranešė vietos lietuviams, jog šiam susirinkime kalbės adv. Bagočius ir majoras Žadeikis, tačiaus kaip vėliau pasirodė, nei vienas iš paminėtų kalbėtojų delei tulų svarbių priežasčių negalėjo atvykti, tad naujai tveriamos organizacijos tikslus ir kt. prisiėjo aiškinti susirinkimo pirmininkui, p. J. Burokui, ir "Am. Liet." red. J Baniuliui.

Nors susirinkusieji nelabai buvo patenkinti, kad neatvyko aukščiau paminėti kalbėtojai, kurie plačiai ir iš samamai butų paaiškinę apie pagrindinius Lietuvių Piliečių Sąjungos tikslus, tačiaus laike susirinkimo prie naujai tveriamos kuopos prisirašė 114 narių. O kadangi pas p. M. Paltanavičių prieš susirinkimą buvo įsirašę į L. P. S. kp. 90 narių, tat dabar kuopa turi jau 204 narius. Tas faktas parodo, jog Worcesterio lietuviai supranta reikalą turėti bepartyvę organizaciją, į kurią gali priklausyti visi lietuviai be pažiurų skirtumo, tad ir rašosi į ją dideliais buriais.

Sekamam Lietuvių Piliečių Sąjungos kuopos susirinkime bus renkama kuopos valdyba, kurios del tulų priežasčių, — įvykusio pačių narių tarpe nesutarimo, —šiame susirinkime negalėjo išrinkti. Vietą ir laiką tam susirinkimui paskirti liko išrinkta komisija.

Ant galo p. Burokas pranešė, jog Worcesterio lietuvių atstovas, adv. A. Mileris, turi tuojaus rengties važiuoti į Washingtoną, kur sykiu su kitų Amerikos lietuvių kolonijų atstovais turės pasimatyti su Suv. Valstijų valdžia ir įteikti jai lietuvių reikalavimus. Atstovo kelionei ant vietos surinko $38.08.

Tuo ir užsibaigė Liet. Pil. S-gos kuopos pirmas susirinkimas.

"A. L." Reporteris.

"PIRMI ŽINGSNIAI" SCENOJE.

9 d. rugsėjo, Lietuvių svetainėje, 29 Endicott st., Worcesterio Suvienytos Drstės statė scenoje Br. Vargšo "Pirmi Žingsniai," trijų veiksmių dramą. Rolės buvo padalintos atatinkamiems artistams. Gaila, kad programų nebuvo, tad dabar prisieina paminėti trum pai.

Veikalas, "P. Ž." atvaizdinantis Lietuvos kaimiečių ir dvarponių gyvenimą, sulošta vidutiniškai, ypač Tumosa, Strimikaitė ir Dėdynas puikiai atsižymėjo savo rolėse. Veikalas "P. Ž." turi savyje kaip tragiškų, taip ir komiškų posmų ir jei jo aktoriai butų nepatingėję daugiau savo rolių išmokti, tai publika negalėtų atsigirėti jo įspudžiais.

Tas pats veikalas ir šią savaitę, rugsėjo 16 d., toj pačioj vietoj, bus antru kartu perstatomas. Todel reikia tikėti, kad šį sykį tikrai naturališkai pavyks jis atvaizdinti. Reikia pastebėti, kad prie veikalo sekmingų atvaizdinimų prisideda dar naujai pieštos J. B. Smelstoriaus dekoracijos, kurių yra net apie keturiolika.

Likusis nuo teatro pelnas, eis svetainės pataisymo nau dai. Lietuvaitis.

VIENOS DIDELĖS UNIJOS PRAKALBOS.

Pėtnyčioje, 17 dd. rugsėjo, Lietuvių svetainėje, ant Endicott gatvės, 8-tą val. vakare yra rengiama prakalbos, kuriose bus aiškinama apie Pasaulio Pramonės Darbininkų judėjimą ir jų organizatyvį veikimą. Kalbės K. J. Geležėlė iš Chicagos. Įžanga dykai. Visi Worcesterio lietuviai kviečiami atsilankyti.

V. D. U. Komitetas.

PRANEŠIMAI.

A.L.T.S. 7 kp. mėnesinis susirinkimas atsibus nedėlioje, 19 d. rugs., 10-tą vandą išryto, "Aušrelės" kambaryj. Visi ateikit.

Valdyba.

L.D.D.D. "Aušrelė" sparčiai rengiasi prie vaidinimo 'Brolžudis," kurį perstatys pradžioj spalių mėnesio. Darbas uoliai yra vedamas. J.

Nedėlios vakare, "Aušrelės" kambaryj atsibus puikus vakarėlis su programu. Visus kviečia atsilankyti.

"Aušrelė."

Parsiduoda Namai-Farmos

Truksta tenementų, randos nuolatos kyla augštyn, o pertai ir namų kainos žymiai pakilo. Tik šiuos du 3—tenementų namus su visais intaisymais galima pirkti sena kaina. Namai randasi gražioje vietoje, netoli karpetų dirbtuvės, palei Cambridge Street. Vienas tenementas tuščias. Jei nori pasinaudoti šia nepaprasta proga—pasiskubink.

Arti Hamilton St. Nauja 3—tenementų stuba, 15 kambarių. Kaina $10,000, įmokėti $2,000.

So. Worcester. 7 kambarių namas. Kaina $2,800, įmokėti $600.

Viena iš puikiausių farmų Worcesterio apylinkėje. Geri budinkai, virš 100 akrų derlingos žemės, daug miško, puikios pievos ir geros ganyklos. Parsiduoda su gyvuliais ir padarąis. Greitam pardavimui žema kaina ir lengvos išlygos.

A. BLAŽYS,
15 Millbury st. Worcester, Mass.

KETURIŲ LAPŲ LAIŠKAI Į LIETUVĄ.

Pirmas lapas išdarytas gražiomis spalvomis, gėlėmis, paveikslais, perlų ir žibančių dulkių apdarais ir turi tam tinkamas eiles:

"Oi tu sakal, sakalėli," "Pas tėvus," "Sveikinu tave mylimas broli," "Sveiki, gyvi, mano gentys," "Kas pas jųs 'girdėti," "iMela mano prisiegėlė," "Išsilgimas mylimos prisiegos," "Sveikinu tave miela sesutė," "Ten kur saulutė šviečia," "Liud na man širdelė," "Apgailėstavimas Lietuvos," "Pas pačią ir vaikučius." 22 laiškai geriausio rinkinio, tik $1.00. Pasiųskite "Money Order" šiandien į

ROYAL SALES CO.,
Dept. 13—Box 59 — Station O,
NEW YORK CITY.

PARSIDUODA geras namas, du tenementai su gerais viršais, geras padėjimas visur, gesas ir loviai; neša po 19 dol. ranods. Norinti pirkti Kreipkitės pas —

ANTANAS TOMKUS,
97 Penn ave. ,Worcestre, Mass.
(37—38)

Parsiduoda.

Farma 75 akerų arti visa ariama, gražus sodnas, dviejų šeimynų plytų namas, banė 100 pėdų ilgio, antra banė 50 pėdų ilgio; vien budinkai verti $7,000, bet parsiduoda už $4,700, $2,000 įmokėti.

10 akrų farma, prie leikų, arti lietuvių Bendrovės Parko, puiki vietą, o pigi $4,700.

30 akrų farmą, Grafton, netoli City Line, namas, banė, ir kiti budinkai, sodas irmiškas. Kaina labai žema. 800 įmokėti.

80 akrų farma arti Greendale, 9 ruimų namas, banė, sodas, miškas, elektros šviesa ant gatvės. Kaina $6,000, 3,000 įmokėti.

Turiu daug gražių farmų, taipgi ir namų mieste.

JONAS BUROKAS,
25 MILLBURY STREET,
Worcester, Mass.

LIET. PIL. SĄJUNGOS KP. SUSIRINKIMAS.

Ateinančią pėtnyčią, 17 d. rugsėjo vakare, Lietuvių Ukėsų Kliubo kambariuose, 96 Green st., atsibus Lietuvių Sąjungos kuopos susirinkimas, kuriame bus renkama kuopos valdyba. Malonėkite ateiti visi tie, kurie jau prisirašėte prie L. P. S. kp. ir atsiveskite naujų narių.

Komitetas.

Tyras raudonas Kraujas.

Tyras raudonas kraujas reiškia gerą sveikatą. Nuga-Tone yra stebėtina gyduolė del padarymo tyro, raudono kraujo, stiprių, tvirtų nervų ir energiškų vyrų ir moterų. Jau yra tris dešimtis metų kaip tukstančiai žmonių ją vartoją su didelių pasisekimų. Ji susideda iš aštuonių svarbių vaistų, kurie pagerina svarbiausias dalis kuno. Nuga-Tone pardirba gerą apetitą, pataiso gromuliavimą, padaro vidurius normalius, nunaikiną tą baltą plėvę nuo liežuvio, pasaldina kvapą, padidina švarumą ir įdeda naują gyvenimą ir enregiją į kuną. Jis padarys Jusų veidus raudonus ir Jusų kuną stipriu. Išsikirpkit tą žinutę, nusineškit į aptieką, gaukit bonką Nuga-Tone, imkite per kelias dienas, ir jeigu jus nebusite visiškai užganėdintas, sugrąžinkite kas liko aptiekoriui ir atsiimkite savo pinigus.

Druggist: You can get Nuga-Tone from your jobber or from the National Laboratory, 537 So. Dearborn St., Chicago. Absolutely guaranteed. Retail price $1.00. (35—39)

GERIAUSIA LIETUVIŠKA GROSERNĖ atsidarė šią savaitę. Visus tavorus parduodame pigiau negu kitur. Apynių, salyklo ir kit-ko galima gauti.

J. GUDAUSKAS,
559 Cambridge Street
Worcester, Mass.
(37—38)

GERAS ruimas yra delei ženotos poros arba dviejų vyrų. Kreipkitės pas—

PETRĄ STUCKĮ,
138½ Washington st.
Worcester, Mass.
(37—38)

Pajieškojimai.

Pajieškau brolio Juozapo Kapusto, Pabaiškio parap., Kauno gub., Uličninkų sodos. Kas apie jį žino malonėkite pranešti arba pats lai atsišaukia, nes yra svarbus reikalas.

Kastusė Genčauskienė,
23 River st. N. Weymouth, Mass
(37—39)

Pajieškau savo pusseserės Veronikos Pavidžiutės, paeina iš kaimo Alienių, Vaitkuškio valsčiaus, Ukmergės apskričio, Kauno rėdybos. Girdėjau, kad ženota ir gyvena Lawrence, Mass. Labai gražiai meldžiu atsišaukti.

Aleks. Rinkevičius,
17 Ward St., Worcester, Mass.
(37—38)

Pajieškau savo dukters Onos Masadulskiutės, po vyru—pravardės nežinau; taip pat pajieškau pusbrolio Adomo Prakopio, Šilialio mieste, Raseinų pavieto, Kauno rėdybos, jeigu esate gįvi, meldžiu atsišaukite sekančiu adresu, arba žinančiųjų meldžiu pranešti.

Kazimieras Masadulskis,
537 S. Paca st. Baltimore, Md.
U. S. A.
(37-38)

Pajieškau Adomo Gadilausko, paeina iš Kauno rėdybos, Šiaulių apskr., Kuršėnų parap. Dvyliką metų išgyveno Baltimore, Md. Aš dabar girdėjau, kad jis numirė. Bučiau labai dėkingas, kad kas iš baltimoriečių man tikrai praneštų. Jo brolis Jurgis Gadilauskis gyveno Pittsburgh, Pa. Kas apie jį ką žinote meldžiu man pranešti sekančiu ad-

Jonas Stulginskas,
Bay State Rd.—Box 88,
Methuen, Mass.

RUOŠKITĖS LIETUVOS BONUS PIRKTI!

Čeverykų Krautuvė

35 GRAFTON STREET.

Dručiausių ir gražiausių čeverykų ir kaliošų, vidutinėmis kainomis galite pasipirkti tiktai musų krautuvėj. Pataisome senus čeverykus gražiai ir drutai.

ANTANAS J. BABECKAS,
35 Grafton Street, Worcester, Mass.

Saldžiausias Balsas.

Pagarsėjęs Francuzų rašytojas, Fontelle, sako, kad nerandame visame pasaulyje saldžiausio balso, per tą, kuris apgiedoja musų garbę. Tarp gyduolių yra keli sutaisymai, kurie gali išdidžiai pasisakyti, kad ji girdi tokius saldžius balsus kasdien. Trinerio Amerikoniškas Kartaus Vyno Elixyras jau trisdešimts metų kaip prie jų priguli už tai, kad kuomet kas nors jį ima turi prisipažinti, kad nėra geresnės gyduolės del pilvų ligų, menko apetito, žarnų užsikimšimą, galvos skaudėjimą ir tt. Rugpiučio 7, 1920, ponia Katie Serafin mums atrašė Weldona, Colo: "Trinerio Amerikoniškas Kartaus Vyno elixyras, yra vienas iš geriausių vaistų, kuriuos aš kada vartojau. Ne tik aš, bet aš turiu keturis vaikučius, kurie visai negali buti be jo. Taigi meldžiu jo tuojaus atsiųsti." Jusų aptiekorius arba šiaip vaistų pardavėjas turi ir kitas Trinerio gyduoles savo sandėlyje, — del dabartinių ligų Trinerio Linementas, Trinerio Kosulio Malšytojas, taipgi ir Trinerio Antiputrinas (labai puikus gargaliavimui, kuomet gerklė ištinus) yra nepalyginami,

Joseph Triner Co., 1333—45
So. Ashland ave., Chicago, Ill.

MERGINOS, ATYDON! KLAUSYKITE!

Ar jus norite turėti namuose daug išsiuvinėjimų arba išsimokyti gražiai išsiuvinėti ir uždirbti nuo 5 iki 15 dol. ant dienos išsiuvinėjant del kitų? Mes išmokysim jus apie į valandos laiką ir jus gerai mokėsite. Septynių metų kudikis gali vartoti šitą stebėtiną mašiną. Šita mašina tai aukso obuolys. Pilni patarimai del visko: del skrybėlių aptaisymo, del pagražinimo drapanų, rankinių maišukų, šokimo čeverykų del visokių staltiesių, paduškaičių užvalkalų, del abrusų ir abrusukų, ir del šimto kitų reikalingų daiktų. Ne praleiskite šitą progą, arba uždirbti nuo 5 iki 15 dol. ant dienos arba padailinti savo namus. Pasiųskite vieną dol. ir gaukite mašiną su pilnais patarimais per sugrįžtantį paštą. Pasiskubinkite, šitokios progos ne visada atsitinka. Šita mašina yra tikrai įdomi.

UNIVERSAL DIST. CO.,
Dept 43, 36 Madison Sta.,
NEW YORK CITY.

Tel. Park 7761.

Dr. F. Matulaitis

17 Millbury St. Worcestery
Ofiso valandos:
1 to 3 P.M. 7 to 8 P.M.
Nedėliomis nuo 1—3 P.M.

DR. J. JONIKAITIS,
175 Green St., Worcesteryj
Office Hours:
9 to 11 A.M. 1 to 3 P.M.
7 to 9 P.M.
Telephone Cedar 2404.

DR. TESSMER,
Dentistas.
306 Main St. Worcesteryj.
Ofiso valandos:
nuo 9 iki 6, o ketvergais iki 8 vakare. Nedėlioms nuo 10 iki 12 val.

PRANAS LEVERIS.
Dailydė-staliorius.
Užima kontraktus ant budavojimo ir taisymo namų. Taipgi taiso ir dailina namus ir padaro įvairius medžio darbus. Kainos labai žemos. Reikalaujanti dailydės, malonėkit kreiptis pas mane, po numeriu—
15 MILLBURY ST.,
Telefonas 8177.
Worcester, Mass.

ANTANAS J. MILLER,
Lietuvis Advokatas.
406 Slater Bldg. Worcester, Mass.

Žmogue kasosi galvą, kad palengvint niežėjimą. Kasjmasi pasidaro papročiu, ir tuomet žmogus kasosi nejučioms. Bet jis žino, kad jam niežti, ir visi kiti tą žino.

Vyrai ir moterįs kenčia niežėjimą, nuo pleiskanų, o kenčia bereikalingai, nes tą niežėjimą galima lengvai prašalinti. Nebus daugiau niežėjimo, kasjmosi, plaukų slinkimo ir kitų nesmagumų, įvykstančių nou pleiskanų.

RUFFLES

panaikins visus niežėjimus ir išvalys iš galvos visas pleiskanas. Paskui tik retkarčiais suvilgymas galvos apsaugos ją nuo pleiskanų atsinaujinimo.

RUFFLES yra maistinga maudynė galvos odai ir plaukams. Ji nesugadins nei jautriausios odos. Jus negalite apsieiti be RUFFLES, jei turite pleiskanų.

Jus aptiekininkas parduos jums už 65c. bonkutę. Mes taipgi galime atsiųst jums tiesiog, jei gausime nuo jusų 75 centus pačto markėmis ar money order, kuriuos siųskite šiuo adresu:

F. AD. RICHTER & CO., 326-330 Broadway, New York

Sveikata žmogaus tai didžiausias Turtas!

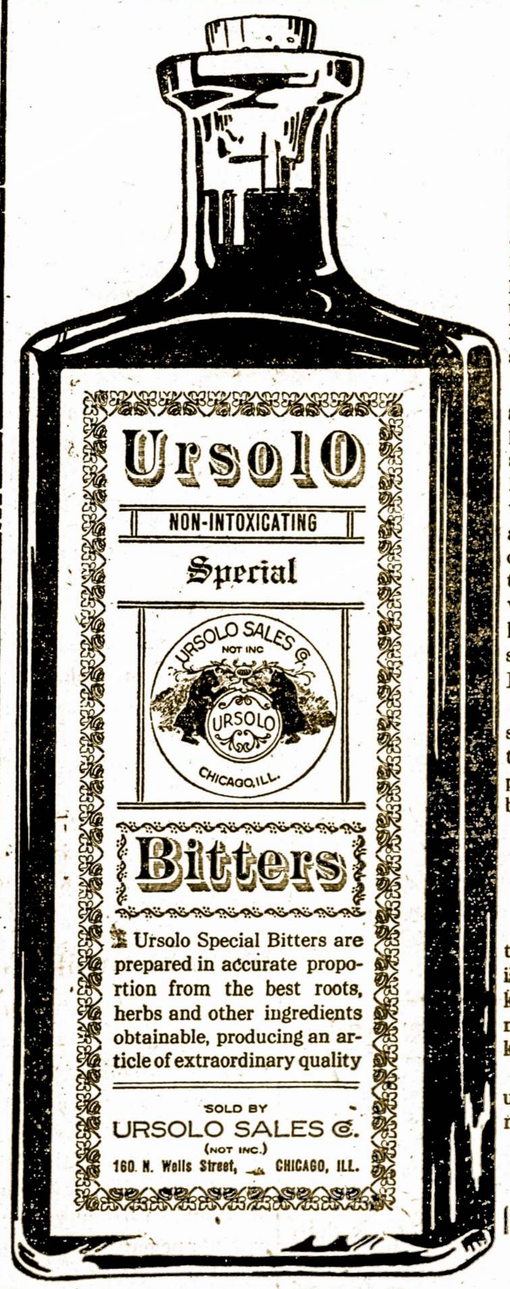

Ar vartojai kada Ursolo Special Bitters?

Jeigu ne, tai parsitrauk šiądien.

Štai ką rašo vienas iš daugelio musų Bitterio vartotojų: "Dvylika metu atgal, aš pradėjau jausti skausmą vidurių ir kas dieną ėjau blogin. Pradėjau ieškoti pagelbos pas daktarus, daug piningų man kaštavo, ir daktarai ant galo pasiule man eiti ant operacijos. Norėdamas apsisaugoti operacijos ant patarimo mano prietelio, až pradėjau vartoti Ursolo Special Bitters dėl vidurių su geriausioms pasekmėms. Ir dabar jau keli metai kaip jaučiuosi suvisu sveikas ir tvirtas."

Ursolo Special Bitters, yra geriausiai sutaisytas per geriausius specialistus puikiai sudrutina nervus, tikrai pagelbsti ligose skilvio, vidurių, žarnų, įkstų, kepenų ir širdies. Pasekmingai išvalo vidurius, prašalina gesus iš vidurių, padaro gerą apetitą, prašalina kataro atsirugimą, skilvio surukštėjimą, galvos skaudėjimą, vemimo, nerviškumo, neuralgijos, skisto kraujo, padaro gražų raudoną kraują, taipat vyrų, moterų ir vaikų ligose, kurie reikalauja kraujo sustiprinimui. Taigi jeigu norite buti sveiki ir tvirti tai naudokite **Ursolo Special Bitters** ir Jums suteiks sveikatą.

URSOLO SPECIAL BITTERS yra labai pasekmingas. Jis išlaikė ištyrimą per daugel metų, ir tokių budų jis teikia save pats savo nuopelnais. Nepadarysi klaidos reikalaudamas šio bitterio, o prėkės yra labai pigios:

1	Didelė Bonka	$ 1.25
6	,, ,,	$ 6.50
12	,, ,,	$12.00

Reikalaukite aptiekose, o jeigu ne gausite, tai nę imkite kitoniško bet reikalaukite tiesiog iš musų. Norėdami greit aplaikyti siuskit sykiu su užsakymu ir Money Orderį dėl padengimo lėšų viršui paženklintą kainą, o mes aplaikę, tuoj prisiusim reikalaujamų gyduolių.

Siusdami užsakymus ir Money Orderius, uždėkite aiškiai savo antrašą ir adresuokit pas mus šitiaip:

URSOLO SALES CO.,
160 N. Wells St., CHICAGO, ILL.
DEP. D.